

DOMÓVÁRI EGYESÍTETT HUMÁN SZOLGÁLTATÓ INTÉZMÉNY
2017. ÉVI SZAKMAI BESZÁMOLÓJA

A Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény fő feladatainak bemutatása

A Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény 2016. január 1. napjával jelentős átalakuláson ment keresztül. Az intézmény ettől az időponttól a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás (Dombóvár, Lápafő, Szakcs, Várong) fenntartásában működik, és 9 telephelyen látja el az alap- és szakosított feladatokat a társulásban résztvevő településeken, két ellátás tekintetében (család-és gyermekjóléti központ, jelzőrendszer) a járás egész területén.

Ápolást, gondozást nyújtó intézmények közül bentlakásos idősok otthona működik Dombóvár és Szakcs településeken. A tartós bentlakást nyújtó szolgáltatás az önmagukat ellátni nem vagy csak folyamatos segítséggel képes, napi négy órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkező személyekről gondozási egységek kialakításával gondoskodik. A gondozási egységekben átlagos és demens betegek elhelyezését biztosítjuk.

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények:

- a) ***Idősok gondozóháza:*** azon idősokok valamint 18. életévüket betöltött személyek ellátásáról gondoskodik, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból önmagukról otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni. Demencia szakvélemény alapján gondoskodik a demens betegek ellátásáról.
- b) ***Éjjeli menedékhely:*** a hajléktalan személyek számára nyújt éjszakai pihenésre, krízishelyzetek elhárítására szolgáltatást, szükség szerint orvosi ellátást, mosási és tisztálkodási lehetőséget, ill. egyéni esetkezelést. Az Éjjeli Menedékhely 2017. szeptember 30-ig működött.

Alapszolgáltatások: segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére a saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

- a.) ***Nappali ellátások:*** Dombóvár településen az idősok klubja és a nappali melegedő működik: A hajléktalan személyek és elsősorban saját otthonukban élő tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló önmaguk ellátására részben képes személyek számára nyújt segítséget.
- b.) ***Étkeztetés és népkonyha:*** Az intézmény saját konyhájáról szociálisan rászorultaknak nyújt napi egyszeri meleg ételt, akik önmaguk, illetve eltartottjuk részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek gondoskodni. Szociális rászorultságot a koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk alapján vizsgálja az intézmény a helyi rendelet alapján. A ***népkonyhai*** ellátást vásárolt élelem formájában biztosítja intézményünk napi egy tál meleg étel formájában.
- c.) ***Házi segítségnyújtás:*** keretében az ellátást igénybe vevő saját lakókörnyezetében gondoskodik a szolgáltatás az önálló életvitel fenntartásáról, az alapvető gondozás, ápolásról, higiénés körülmények biztosításáról, veszélyhelyzetek kialakulásának

megelőzéséről, a megállapított gondozási szükségletnek megfelelően. Házi segítségnyújtás a 4 társult településen működik.

d.) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük más miatt rászoruló segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújt ellátást intézményünk

e.) Család- és Gyermekjóléti Központ: A járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatoknak szakmai és módszertani támogatást nyújt, rendszeres esetmegbeszélőket tart, biztosítja a konzultációs lehetőséget. A család- és gyermekjóléti központ és a család- és gyermekjóléti szolgálat külön szakmai egységként működik.

f.) Család- és Gyermekjóléti szolgálat: szociális és mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára biztosít komplex ellátást. Ennek keretén belül tájékoztatást nyújt, szociális segítőmunkát biztosít, valamint más személy és szervezet által nyújtott szolgáltatásokat, ellátásokat közvetít, része az észlelő- és jelzőrendszernek.

g.) Tanyagondnoki szolgálat: a külterületen élő lakosság közszolgáltatásokhoz és alapellátásokhoz való hozzájutásának elősegítését, az elszigeteltség feloldását segítő szolgáltatás, mely hozzájárul a területi hátrányok enyhítéséhez.

h.) Támogató szolgáltatás: a fogyatékkal élők és családtagjaik számára a saját lakóhelyén történő szolgáltatás, mely a lehetőségek szerint a legmagasabb fokú életvitel támogatására épül. Személyi segítséget, szállítást és tanácsadást, mentális gondozást biztosít a szolgáltatást igénybevevők számára.

i.) Szenvedélybetegek közösségi ellátása: a szenvedélybetegek társadalmi integrációját/reintegrációját elősegítő szolgáltatás, melyet az ártalomcsökkentés, a prevenció, a gondozás és a pszichoszociális rehabilitáció útján biztosítjuk az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében.

j.) Közösségi pszichiátriai ellátás: a pszichiátriai betegek számára biztosít közösségi ellátást saját lakókörnyezetükben a pszichoszociális rehabilitáció eszközeivel.

k.) Biztos Kezdet Gyerekház: a 0-5 éves korosztály és szülei számára biztosítja a szolgáltatásokhoz való hozzáférést annak érdekében, hogy egyenlő eséllyel indulhasson a gyermek az óvodai, majd iskolai közösségbe.

l.) Családok Átmeneti Otthona: átmeneti elhelyezést biztosít olyan családok számára, akik bármilyen okból (bántalmazás, anyagi problémák, egyéb krízis) otthonalanná váltak.

A feladatellátás személyi feltételeinek bemutatása

Az engedélyezett dolgozói létszám 138+1 fő. Dombóvár vonatkozásában 124+1 fő az engedélyezett szakmai létszám, melybe beletartozik a rehabilitációs keret terhére foglalkoztatott 5 fő. A plusz egy fő szakmai létszámbővítést a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa engedélyezte a 28/2016. (IV.25.) Tt. határozatával család- és gyermekjóléti központ vezető státuszra. Szakcson 14 fő az engedélyezett létszám. Az intézmény 2017 évben több alkalommal pályázott közfoglalkoztatásra: jelenleg 21 fő közfoglalkoztatottat alkalmazunk.

A foglalkoztatás napi 8 órában történt, a következő munkakörökben: kisegítő, takarító, betegkísérő, konyhai kisegítő, mosodai dolgozó. A folyamatos munkarendben működő intézményrendszerben csak úgy tudjuk biztosítani a zavartalan működést, (szabad- és ünnepnapokon, a szabadságolás, felmentési idő és a táppénz időszakában), ha rehabilitációs keretet, az önkéntesség és a közmunkaprogram adta lehetőségeket maximálisan kihasználjuk.

Intézményünk 2002. óta foglalkoztat önkénteseket. Az önkéntesek száma 33 fő. Az elmúlt évben a rendelkezésre állási támogatás folyósítása érdekében 8 fő kérte napi hat órában 30 napig önkéntesként történő foglalkoztatását. 12 fő töltötte közérdekű munkavégzését intézményünk valamelyik részlegénél.

A törvényben foglaltaknak megfelelően, a szakmai létszámelőírásoknak eleget tesz az intézmény, a technikai létszámban azonban hiány van (a Platán Otthonban és az Öszikék Alapszolgáltatások Intézménye +1-1 fő takarítót írt elő a TMKH Dombóvári Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya). A szabadság, felmentési idő és táppénz (ami nem mondható jelentősnek) intézményi szinten mégis megemelte a túlóra arányát. Az egy főre eső túlóra átlaga 60 óra. Évről-évre nehezebb a beosztást elkészíteni, úgy, hogy a túlórákat el tudnánk kerülni. Ennek oka: az ellátotti létszámhoz igazított gondozói létszám aránya nem megfelelő, s ez az idei évben hatványozódik a házi gondozásban bekövetkezett jogszabályi változások miatt (az eddigi 9 ellátott helyett 5 ellátott juthat 1 gondozónőre) A lakók egészségi állapota, a fokozott gondozási igény egyre nagyobb terhet ró a gondozó-ápoló személyzetre.

Üzemi baleset 1 esetben fordult elő az elmúlt évben, ami szintén huzamosabb munkából történő kiesést eredményezett a gondozó személyzet körében.

A helyettesítéseket próbáltuk a közmunka programban résztvevő dolgozókkal megoldani, így a szakmai személyzetet kiesését helyettesítettük (pl.: betegkísérés, folyadékpotlás, sétáltatás stb.).

A szakképesítési arány 96 %-os a tartós bentlakást nyújtó részlegekben. A továbbképzési kötelezettségnek (szociális, egészségügyi) a lehetőséghez mérten az intézmény igyekezett eleget tenni, mivel a kredit pontok megszerzése az előző évekhez hasonlóan kötelezően előírt feladat szakdolgozók számára. Mivel a normatív támogatást megvonták az intézményektől, így saját forrásból kell biztosítani a továbbképzéseket. Ennek hiánya a szakmai munka minőségét csökkentheti (pl.:továbbképzések), mely működési bírságot vonhat maga után.

A szakosított ellátásban kizárólag működési engedéllyel látható el a szakápolás tevékenysége. Rendkívül nagy problémát jelent, hogy kevés a szakápolói végzettséggel rendelkező munkavállaló, s nagyon kevés azon jelentkezők száma, akik a szakápoláshoz előírt szakképesítéssel rendelkeznek. Ennek egyik fő oka, hogy ugyanezen végzettséggel az egészségügyben magasabb bért kapnak a dolgozók, s ez a beszámolási évben még hatványozottabban jelent meg.

A szociális alapellátás (házi segítségnyújtás, étkeztetés, nappali ellátás) tekintetében a szakképesítési arány 100 %-os.

A feladatok tárgyevi alakulásának bemutatása

1. Szakosított ellátások: Idősek Otthona és Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

Dombóváron két telephelyen, és Szakcsón 148 engedélyezett férőhelyen látjuk el a rászorulókat. A részlegek kihasználtsága 100%-os, azonban mindenhol várólista van. Minden részlegünkön átlagos és demens ellátottakat gondozunk. A demens betegek ellátása szakvéleményhez kötött, melyet szakorvos igazol.

A gondozási napok száma 50 187 volt 2017. évben, az alábbi bontásban:

• Arany-sziget Idősek Otthona:	átlagos:	13 532
	demens:	13 039
• Platán Otthon:	átlagos:	5 589
	demens:	7 858
• Szakcs:	átlagos:	8 597
	demens:	1 572

Az ellátást igénybe vevők általános egészségi (fizikális, szellemi) állapota évről évre rosszabb. A jogszabályi változások megnehezítették a szakellátásba kerülés feltételeit. A gondozási szükségletvizsgálat pontrendszerének szűkítése következményeként jobbra magatehetetlen, teljes ellátásra szoruló ellátottakat tudunk felvenni, melynek következménye, hogy az idősellátás az ápolási feladatok irányába kell, hogy elmozduljon, háttérbe szorítva a klasszikus idősellátást. Mindez hatással van az intézmény költségvetésére is: nagyobb mértékben kell alap- és szakápolási eszközöket biztosítani. Az ellátottak biztonsága érdekében speciális gondozóágyak beszerzése válik indokolttá. A mosási, gyógyszer és gyógyászati segédeszközökkel történő ellátás is többletköltséget ró az intézményre. Lakóink 55%-a szenved szellemi leépülésben, és 75%-a mozgásában akadályozott. Teljes ellátásra szorul a lakók 60 %-a.

2. Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

Idősek Gondozóháza: Támasz Otthon

Dombóvár III. utca 22. szám alatt működik, 10 férőhelyen fogad átlagos és demens ellátottakat.

• Támasz Otthon:	átlagos:	1 857
	demens:	1 794

A Gondozóház kihasználtsága 100 %-os. 2017-ban 5 fő átlagos és 5 fő demens gondozottat láttunk el, mindnyájan nők voltak, átlag életkoruk 82,2 év.

A Támasz Otthon határozott idejű működési engedéllyel rendelkezett 2016.12.31-ig. Nagy örömünkre Dombóvár Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be a Nemzetgazdasági Minisztériumhoz, melyre 20 M Ft. vissza nem térítendő támogatást kapott az intézmény akadálymentesítéséhez. A munkálatok 2015. szeptemberében kezdődtek és 2016. év januárjában a lakók ismét birtokba vehették a már felújított intézményt. Az épület teljes felújításához Dombóvár Város Önkormányzata és az Alkony Támasz Alapítvány is jelentős forrást biztosított.

Az Alapítványnak köszönhetően tudtuk szépíteni a közösségi helyiségeinket, ágyneműket vásároltunk és rendezvényeket szerveztünk. Jótékonysági estét szerveztünk, melynek bevételéből 2 db. elektromos betegágyat tudtunk vásárolni.

Egészségügyi ellátás keretén belül orvosi vizitet, rendszeres szakorvoshoz való jutást, egészségügyi felvilágosító előadásokat, életmód tanácsadásokat tartottunk külső szakemberek bevonásával. A lakók és dolgozók szűrővizsgálatokon vettek részt (tüdőszűrés, ortopédiai szűrés, neurológiai szűrés). Az alapgyógyszer listán szereplő gyógyszereket minden átmeneti ellátást igénybevevő lakó számára maradéktalanul biztosítottuk. Gondoskodtunk a testközeli és test távoli gyógyászati segédeszközök beszerzéséről.

Pszichés gondozás keretén belül biztosított volt lakóink számára az egyénre szabott bánásmód, törekedtünk az egyéni beszélgetéseken keresztül a mélyebb problémák feltárására, azok megoldásában való segítségnyújtásra. Rendszeresen, nagycsoportos foglalkozás keretén belül módszeresen igyekeztünk a közösségformálásra, az összetartozás érzésének, egymás megbecsülésének ébrentartására. Intézményi filozófiánk fontos része a hasznosság érzésének biztosítása, a megmaradt értékek előhívása, új képességek fejlesztése, lehetőség biztosítása a képességek élvezetére az élete utolsó percéig.

Éjjeli Menedékhely

Az éjjeli menedékhely 2017. szeptember 30. napjával megszűnt. 2017. szeptember 30-ig a téli időszakban 100 % felett kihasznált volt. A napi átlagforgalom 10,15 fő volt. 2017-ben az igénybevétel száma összesen: 2 856 volt. Az ellátást igénybevevőknek lehetőségük van a tisztálkodásra, mosásra, ételkészítésre és pihenésre is. Az Élelmiszer Bank adomány nagyban hozzájárult az élelmiszer biztosításához. A TMKH Dombóvári Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya és a Kormányhivatal is ellenőrzést tartott a 2016. évben. Az ellenőrzés következtében kötelezést kaptunk a menedékhely tisztasági festésére, a padlózat cseréjére, az ágyak, szekrények cseréjére ennek egy része 2017-ben megtörtént.

2016. évben több nyertes pályázatunk is volt a Hajléktalanokért Közalapítványnál, mely áthúzódott 2017-re.

- Az RSZTOP program keretében 2016. május 26-án kedvező döntés született a 2016-17-RSZTOP-2-047 számú programunkkal kapcsolatban, melynek keretében 2017. 01. 01-től az Éjjeli Menedékhelyen ellátott 15 fő részére tudunk egyszeri, előrecsomagolt meleg ételt biztosítani egy éven keresztül. A program 5 évre szól, minden évben újr pályáztatják.
- 2016-17-KONV-731 számú pályázatban 155 000.- Ft. vissza nem térítendő támogatást kaptunk az RSZTOP programhoz kapcsolódó tárgyi eszköz beszerzés támogatására. Az összegből 1 db. hűtőszekrény és 3 db. mikrohullámú sütő került megvásárlásra az ételek tárolása és melegítése céljából.
- 2016-17-KONV-216 pályázat keretében 448 000.- Ft. vissza nem térítendő támogatást kaptunk gyógyszer, kötszer, segédeszközök és orvosi ellátás biztosítására 10 fő részére, 10 hónapon keresztül.
- 2016-17-KONV-732 pályázat keretében 464 000.- Ft. vissza nem térítendő támogatást kaptunk tárgyi eszköz beszerzésre, melyből 12 db. étkezőszéket, 3 db. étkezőasztalt, 12 db. ágyat tudunk vásárolni, így a kötelezettségeinknek részben eleget tudunk tenni.
- 2016-17-KONV-820 pályázat keretében 200 000.- Ft. vissza nem térítendő támogatást kaptunk a kollégák szupervíziójának támogatására

Női részleg nincs, alkalomszerűen megoldhatatlan problémát jelent a női hajléktalan személy elhelyezése.

3. Nappali ellátás

Őszikék Szociális Alapszolgáltatások Intézménye, Támasz Otthon

Őszikék Szociális Alapszolgáltatások Intézményében 30, Tamasz Otthon keretében 20 férőhelyen a nyújt szolgáltatást a rászoruló idős emberek számára.

A Dombóvár Arany J. tér 3. szám alatt működő Őszikék Szociális Alapszolgáltatások Intézményében a 30 férőhelyen belül 10 fő esetében, szakvélemény alapján pszichiátriai kórképpel rendelkezők számára biztosítunk ellátást. A Tamasz Otthonnal együtt összesen 19 főre igényeltünk demens betegek ellátására kiemelt normatív támogatást, ez 7 fővel magasabb a tavalyinál. A kihasználtság mindkét nappali ellátást nyújtó intézmény esetén 100 %-os.

2017. évi feladatmutatóink:

- átlagos: 6 622
- demens: 3 430
- pszichiátriai betegek: 2 624

A nappali ellátás igénybevételét az ellátottaknak szállítási lehetőség biztosításával tesszük elérhetővé. Sajnos, az elmúlt évben a mikrobusz karbantartására és javítására több alkalommal kellett biztosítani a tervezettnél is magasabb összeget. A szállítást felügyelettel biztosítjuk közmunkás, ill. önkéntes bevonásával. A nappali ellátásban is érezhető az ellátottak állapotának romlása, ezért szükséges gondoskodni a szállításukról, mellyel biztosítani tudjuk a szükséges felügyeletet, a biztonságos otthonukból/otthonukba történő eljutást.

Mindkét gondozási forma esetében térítési díjat fizetnek az ellátottak.

Az „Őszikék” Idősek Klubja szolgáltatásait 2017. évben 60 fő vette igénybe: 28 fő átlagos, 17 fő demens személy és 15 fő pszichiátriai beteg.

Az ellátottak többsége az intézményi kisbusz segítségét igényelte a szolgáltatás eléréséhez.

Az Idősek Klubja feladatai: a klubtagok szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények között az egyedüllét érzésének megszüntetése, izolációjuk elkerülése, a tétlenség kóros következményeinek megelőzése, egészségi állapot figyelemmel kísérése és javítása, higiénés szükségletek biztosítása, az ellátást igénylők részére egészségi és mentális állapotuknak megfelelő egyéni és közösségi programok szervezése, életvezetési tanácsadás, más szociális ellátásokhoz segítség.

Az ellátottak egyrészt a saját otthonukban élő, szociális és mentális támogatásra szoruló önmaguk ellátására részben képes időskorúak, ezen belül demencia kórképpel rendelkező idősök, illetve pszichiátriai szakvélemény alapján közösségbe illeszthető pszichiátriai betegek.

Az időskorú ellátottak helyben fogyasztással juthattak napi meleg ételhez, a demens, illetve pszichiátriai betegek részére a szolgáltatás igénybevételével egyidejűleg biztosított volt az étkezés.

Szükség esetén az ellátottak házi orvos javaslata, vagy zárójelentés alapján diétás ételt is igényelhettek.

Az ellátást igénybe vevők korának, egészségi állapotának, képességeiknek és egyéni adottságaiknak figyelembe vételével különböző kis és nagycsoportos foglalkozások szervezése, szabadidő hasznos eltöltése a következőképpen történt:

Naponta szerveztünk a mozgással kapcsolatos közösségi programokat (torna, séta, tánc).

Igyekeztünk tájékoztatást nyújtani a lakókörnyezetünk és tágabb környezet aktuális híreiről.

Manuális foglalkozások keretében dekorációkat, jelmezeket, kellékeket készítettünk az intézmény díszítésére, illetve előadásokhoz, fellépésekhez.

Az ellátottak saját elképzelése alapján szerveztük meg az ünnepekhez kapcsolódó megemlékezéseket: versekkel, történelmi leírásokkal színesítve szerepeltek a programokon.

Vallásgyakorlásra heti és havi rendszerességgel került sor, imaóra és szentmise keretében. Tartalmas kulturális programokat is szerveztünk. (szellemi vetélkedők, kiállítás megtekintése) Mágocson dalversenyen, Alsómocsoládon vers-mesemondó versenyen is részt vettek az ellátottaink.

A névnapokat és születésnapokat havonta közösen ünnepeltük.

Szívesen vettek részt egymás között zajló szellemi erőpróbákon: nyelvtörőn, szójátékban, kérdezz-felelek játékban, ahol megmérethették tudásukat.

Önkéntesek segítségével több alkalommal közös sétát tettünk, helyi járattal kirándultunk a Szállásréti-tóhoz, Alsómocsoládra, ahol a községben a horgásztó környékén sétáltunk, rétest fogyasztottunk. Két alkalommal Gunarasra is eljutottunk, ahol a Camping étteremben zenés délelőttöt töltöttünk el, továbbá palacsintát fogyasztottunk.

Az ellátottak több esetben részt vettek az „Arany-sziget” Idősek Otthona rendezvényein is.

A demens személyek részére a felügyeletük szervezése mellett különösen hangsúlyt fektettünk állapotukat megőrző és szinten tartó foglalkozások lebonyolítására. Az ő foglalkozásuk kiscsoportos formában, foglalkoztatási irányelv és szakmai program alapján zajlott.

A pszichiátriai betegek ellátása fokozott odafigyelést és következetes munkavégzést igényelt. Igénylik az életvezetési tanácsadást, egyéni beszélgetéseket, kiscsoportos formában inkább a kézműves foglalkozásokat kedvelték, egyénileg rajzoltak, színezték, (mandala, üvegfestés, kifestő). A felnőtt pszichiátriai gondozóval és a közösségi ellátással folyamatos volt az együttműködés.

Közcélú foglalkoztatásban részesülő személyekre is egész évben szükségünk volt: takarító és a kisbuszon személyi kísérelő segítette a munkánkat.

Nappali Melegedő

A hajléktalanokat ellátó 25 férőhelyes nappali melegedő kihasználtsága a krízisidőszakban (január, február) meghaladta a 100 %-ot. A költségvetési tv. értelmében, az eseménynapló alapján számított létszám, amely naponként nem lehet több a működési engedélyben szereplő férőhelyszám 150%-ánál. Feladatmutató: 6 396. A tisztálkodási, mosási lehetőség egész évben biztosított az ellátottak számára. Július óta a Magyar Élelmiszer Bank és a TESCO áruházlánc közreműködésével folyamatosan kenyéradományt biztosítunk a rászorulóknak. Karácsonykor és szilveszterkor jelentős mennyiségű élelmiszert kaptunk ezen pályázat keretében. A Nappali Ellátásban részesülők karácsonyi műsort adtak, melyre eddig nem volt példa az intézmény fennállása óta.

Népkonyha

2017-ben 6 216 adag ételt osztottunk ki a szociálisan rászorult ellátottaknak. A napi átlagforgalom 25 fő volt, a kihasználtság 100 %-os.

Szociális étkeztetés

Az ellátást igénylők a korábbi évekhez hasonlóan 2017. évben is az időskorúak nappali ellátásaiban helyben fogyasztással, az Arany Sziget Idősek Otthona főzőkonyhájáról történő elvitellel, illetve intézményi gépkocsival lakásra szállítással jutottak meleg ételhez.

Feladatunk azoknak a szociális rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodás, akik önmaguk, illetve eltartottjaik számára tartósan vagy átmeneti jelleggel más módon nem képesek. A szociális rászorultságot önkormányzati rendelet szabályozza.

2017. évben összesen 132-en vették igénybe a szolgáltatást, az Őszikékben helyben étkezéssel, illetve az „Arany-sziget” Idősek Otthona főzőkonyhájáról elvitellel 44 fő részesült ellátásban, 88 fő számára az otthonába intézményi gépkocsival, kiszállítás keretében nyújtottunk szolgáltatást.

Az 2016. április 1-i intézményi térítési díj emelkedését követően nagyobb számban történt szolgáltatás lemondást követően a 2016. év végi állapothoz hasonlóan a 2017.- es év folyamán átlagosan 60 fő vette igénybe a kiszállítós étkeztetést. Az igények kielégítését két szállítási útvonal beállításával, délután 13 óráig sikerült megoldani.

Szükség esetén, orvosi igazolás ellenében diétást étkezést is biztosítottunk.

Az ételszállító edények sérülését, elhasználódását is figyelembe vettük, cseréjük folyamatosan történt.

A szakmai munkát a szociális segítő helyettesítésének megoldása időnként nehezítette, főleg szabadságolás időszakában. A nappali ellátásban, illetve a házi segítségnyújtásban dolgozó kollégák vállalták át a feladatot.

A szakhatóságok és a HACCP Minőségirányítási Rendszer előírásait, a higiéniai követelményeket a munkavégzés folyamataiban betartottuk.

Az ételek összeállításakor az igénybevevők igényeit, szükségleteit figyelembe véve törekedtünk a változatos, ízletes, jó minőségű fogások elkészítésére, különös tekintettel az életkori sajátosságokra.

Az ellátottak személyi térítési díjat 2 fő kivételével valamennyien fizettek.

Házi segítségnyújtás

Szolgáltatás célja az ellátottak önálló életvitelének megőrzése, a minél hosszabb ideig saját otthonban maradásuk biztosítása.

2017. január 1-től megszűnt az óraalapú szolgáltatásnyújtás követelménye, a szabályozás nem korlátozta a házi segítségnyújtás napi időtartamát az értékelő adatlapon elért pontszám szerint. Ez lehetővé tette az ellátott szükségleteihez igazodó, rugalmas szolgáltatás biztosítását. A szociális segítés, személyi gondozás tevékenység-kategóriákba történő besorolás alapja továbbra is a pontszám, **de az óraszám meghatározása nélkül.**

A házi segítségnyújtás feladatai két tevékenységi csoport köré sorolódtak.

Az önállóság mértékét felmérő értékelő adatlap szerint, azok az ellátottak, akik 20 pont alatti értéket képviselnek szociális segítséget kaphatnak (például a takarítás, bevásárlás, mosás, segítségnyújtás ételkészítésben, étkezés előkészítésében, mosogatás, tüzelőbehordás, télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt). 20 pont felett személyi gondozást vehetnek igénybe a rászorulóknak, mely magába foglalja a gondozási és ápolási feladatokat: mosdatás, fürdetés, öltöztetés, inkontinencia ellátása, étkeztetés, folyadékpótlás, gyógyszer adagolás, stb.

Az ellátottal segítő kapcsolat kialakítása céljából információt, tanácsadást és mentális támogatást nyújtunk, családdal a kapcsolattartást segítjük, érdekeinek védelmében ügyintézését végzünk.

Ha szükséges a személyi gondozás mellet az ellátottak szociális segítséget is kérhetnek.

A gondozónők naponta vezetett tevékenységi naplója a jogszabályi előírásoknak megfelelően került kitöltésre.

2017. évben összesen 117 fő vette igénybe a házi segítségnyújtást, a december 31-i állapot szerint 66 fő személyi gondozásban 6 szociális segítségben részesült.

Az intézményi térítési díj az előző évhez képest nem változott, az ellátottak fizetési kötelezettségüknek a 2 kivétellel eleget tettek.

A 8 fő gondozónő kerékpárral közlekedett, a nagyfokú igénybevétel miatt szükséges volt kisebb-nagyobb javításokat végeztetnünk.

2017. év végén önkormányzati támogatásból egy két ütemből álló beszerzési folyamat első lépéseként 4 db új kerékpár beszerzésére kerülhetett sor 300.000 Ft értékben. Dombóvár Város Önkormányzata a beszerzés második ütemeként 2018.-ban további 300.000 Ft-ot különített el költségvetéséből. Ebből az összegből további 4 kerékpár beszerzésére kerülhet sor, így valamennyi gondozónő új kerékpárhoz jut, mely hatékony munkavégzésükhöz nélkülözhetetlen.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetésében nem volt változás 2017. évben:

- A segélyhívások fogadását és koordinálását a Platán Otthonban kialakított diszpécser és szakmai központ látta el folyamatos készenlétet biztosítva.
- A 30 percen belüli segítségnyújtás folyamata eljárásrend alapján működött:
- Segélyhívás esetén az intézményben műszakot teljesítő gondozónő fogadta a riasztást és mobiltelefonon értesítette az ügyeletes tiszteletdíjas gondozót, aki helyszínre érkezett és megtette a szükséges intézkedést.

Dombóváron, illetve 12 kistérségi településen (Attala, Csikóstöttös, Dalmand, Döbrököz, Gyulaj, Kapospula, Kaposszekcső, Kocsola, Kurd, Lápafő, Szakcs, Várong) összesen 23 fő gondozó látott el tiszteletdíj ellenében ügyeleti feladatot.

2017. évben szociális rászorultság alapján 136 fő vette igénybe a szolgáltatást.

A 136 főből egyedül élő 65 év feletti személy 110 fő, egyedül élő súlyos fogyatékos személy 1 fő, egyedül élő pszichiátriai beteg 1 fő, kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyos fogyatékos, vagy pszichiátriai beteg 24 fő.

Szociálisan nem rászorultak száma: 0 fő.

A segélyhívások száma éves szinten: 626 db, ebből a segítségnyújtást igénylő, éles riasztás 63 db, a téves riasztások száma: 72 db, próbariasztást 491 alkalommal végeztek a kollégák.

Havonta átlagosan 11 db éles, segítségnyújtást igénylő, illetve a helyszínre érkezéskor téves riasztásként rögzített segélyhívás történt.

A riasztások okai legtöbbször pszichés problémaként, elesésként, rosszullétként, téves riasztásként jelentkeztek.

A probléma megoldását beszélgetéssel, megnyugtatóssal, gyógyszer bevitel ellenőrzésével, saját gyógyszer beadásával, ügyeletes orvos/mentő hívásával, felsegítéssel, vérnyomásméréssel, hozzátartozó értesítésével oldották meg a kollégák.

Próbariasztásokat településenként rendszeresen kértünk a gondozóktól, a szolgáltatás biztonságos működtetése érdekében.

Az ellátásért megállapított személyi térítési díjat Dombóváron, Attalában, Kurdon, Kocsolán, Döbröközön, Gyulajon és Szakcsen az ellátottak valamennyien megfizették.

Kaposulán, Várongon és Lápafőn az ellátottak személyi térítési díját az önkormányzatok átvállalták.

Egész évben folyamatosan hangsúlyt fektettünk az ügyeletet ellátó gondozók konzultációjának lehetőségére.

A készenléti táskák tartalmának ellenőrzését elvégeztük.

Problémaként jelentkeztek a jelzőkészülékek meghibásodásai, év közben folyamatosan javítottuk őket.

A diszpécser központ szoftverének karbantartására külső cég bevonásával került sor.

Az év közben meghibásodott telefonkészülékek cseréjét elvégeztünk.

Technikai részleg

A központi intézmény mosodával és konyhával is rendelkezik. A mosodai gépeket rendszeresen karbantartjuk. Az ágynemű, valamint a lakók alsó és felső ruházatának fokozottabb szennyeződése növeli a mosószer, fertőtlenítőszer költségeit, és maga után vonja a víz,- villany- és gázszámla emelkedését is. A költségek tervezésénél ezeket a szempontokat elengedhetetlenül figyelembe kell venni.

A konyha létszáma 9 fő, melyből 1 fő felmentését tölti. Biztosítja a jogszabályban előírt étkezést és a diétát. Az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 3. számú melléklete szerint még további 4 fő konyhai dolgozó foglalkoztatása lenne javasolt. A jelenlegi létszámmal nagyon nehéz a folyamatos munkarendet és a műszakot biztosítani. Folyamatosan problémát okoz a konyhai gépek meghibásodása. Munkavédelmi ellenőrzés során felfüggesztésre került a krumpli koptató és a szeletelő gépünk. A hibákat elhárítottuk, de azóta is többször meghibásodtak, mely jelentős kiadást okozott. Sajnos e gépek cseréjére is szükség lesz az idei évben, mely nagy beruházást jelent.

A takarításnál jelentős többletköltséget okozott, hogy a TMKH Dombóvári Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya minden részlegünknel előírta a takarító kocsiszerzését és az Infekciókontrollban szereplő anyagok biztosítását.

Térítési díj

Az ellátásokért térítési díjat állapít meg az önkormányzat. Minden év április 1.-től kerül sor a térítési díj felülvizsgálatára. Az intézmények tekintetében az intézményi térítési díjat 47 fő tudja megfizetni saját jövedelméből, 19 fő nem tudja megfizetni a térítési díjat, így jövedelme 80 %-a kérhető csak el. A többi esetben a különbözetet a hozzátartozó egészíti ki.

A **térítési díj hátralék** csak hozzátartozói elmaradásból keletkezett. 2 fő bírósági eljárása 2011-től még a mai napig is tart.

Térítési díj hátralék a tartós bentlakást nyújtó részlegekben:

2012.:	414 586 Ft
2013.:	105 750 Ft
2014.:	0 Ft
2015.:	0 Ft
2016.:	55 800 Ft
össz:	576 136 Ft

A térítési díj hátralékot nyilvántartjuk és negyedévenként megküldünk a fenntartónak további intézkedés céljából, a törvényi előírásoknak megfelelően. 2 hozzátartozó fordult bírósághoz a

kötelezettség megállapítása miatt. Van olyan tétel, ami végrehajtás alatt áll, van olyan, aminek törlését kértük, mert behajthatatlan. 2 tétel még bírósági eljárás alatt áll, ez összezszerúságában 576 136 Ft. A behajtásról a fenntartónak kell gondoskodni.

A telephelyeken működő intézmények épületei felújításra szorulnak. A Platán Otthon esetében a tetőcsere, nyílászárók cseréje egyre sürgetőbb probléma. Súlyos problémát okoz, hogy az intézmény az akadálymentesítés hiánya miatt határozott működési engedéllyel rendelkezik 2016. 12. 31-ig, melyet az idei évben 2018. december 31-ig meghosszabbítottak. A beázások elhárítása szinte megoldhatatlan problémát jelent az intézménynek, mely már az elektromos hálózatot is veszélyezteti.

A nappali melegedő és népkonyha önkormányzati lakásokkal egy épületben működik. A dolgozók számára nincs átöltözésre lehetőség sem, vizesblokk nem áll a rendelkezésre. Az ellátottak számára nem tudjuk biztosítani a jogszabály által előírt pihenő helyiséget. Bízunk abban, hogy a nappali melegedő- és népkonyha pályázati forrásból az idei évben felújításra kerül.

Az Aranysziget Idősek Otthonában a hotel szárny vizesedésének megszüntetése (mely már olyan fokú, hogy a lakók egészségi állapotát és az elektromos hálózatot is súlyosan veszélyezteti) keretében 2 szobát teljesen felújítottunk és sikerült megtalálni a vizesedé okát, mely csőtörés volt. Ezt a biztosító felé is jeleztük, akik elismerték a kárt és a biztosítóra eső rész kifizették (2 085 355.-) az intézménynek. A másik két szoba felújítása az idei évben történik. A hibák megszüntetésére a TMKH Népegészségügyi Szakigazgatási szerve kötelezte az intézményt.

A rendelkezésre álló források tekintetében a feladat ellátás szinten tartása nehézséget okozott, mivel fejlesztésre és felújításra nem volt lehetőség. A karbantartásra betervezett összeg sok esetben nem volt elegendő, mert a meghibásodás kijavítása nagyobb összeget igényelt (pl. mikrobusz, konyha eszközök, mosógép, kazán). A nagy és kis értékű eszközök (ágyak, ágycsok, matracok, textíliák, kések, tányér stb.) beszerzése nagyon minimális volt a múlt évben: mindez az ellátás biztonságát és szakmai színvonalát veszélyezteti, s ellenőrzések alkalmával bírságot vonhat maga után.

Mindezek ellenére intézményünk igyekszik a lehetőségekhez mérten széleskörű, minőségi szolgáltatást biztosítani ellátottai számára az egymásra épülő szakfeladatain keresztül.

4. Alapellátások

Család és Gyermekjóléti Központ

2016. január 1-jétől a járasszékhely önkormányzat feladatkörébe került a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása – a család és gyermekjóléti központ működtetése.

A Dombóvári ESZI-ben önálló szakmai egységként működik a család- és gyermekjóléti szolgálat és a család- és gyermekjóléti központ.

A család- és gyermekjóléti központ a feladatait - a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. rendelkezései alapján látja el.

Ellátási területe a dombóvári Járás települései: Dombóvár, Szakcs, Lápafő, Várong, Attala, Kapospula, Jágónak, Nak, Szakcs, Kocsola, Dalmand, Kurd, Csibrák, Döbrököz, Kaposszekcső, Csikóstóttós.

Az Intézményünkben működő család- és gyermekjóléti szolgálat ellátási területe Dombóvár, Szakcs, Lápafő, Várong, míg a Járás többi településeinek a feladatokat a „Kapos-menti” Segítő Kéz Alapszolgáltató Intézmény látja el.

A család- és gyermekjóléti központ a feladatait - a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. rendelkezései alapján látja el.

Ellátási területe a dombóvári Járás települései: Dombóvár, Szakcs, Lápafő, Várong, Attala, Kapospula, Jágónak, Nak, Szakcs, Kocsola, Dalmand, Kurd, Csibrák, Döbrököz, Kaposszekcső, Csikóstóttós.

A Család- és gyermekjóléti Központ feladatait tekintve:

- havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart a szolgálatok számára és szükség szerint konzultációt biztosít,
- tájékoztatja a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról,
- amennyiben a család- és gyermekjóléti központ a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észleli, bevonja a szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába.

A fentiekben túl:

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthon nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít.

A család- és gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásai:

- **Kapcsolatügyelet**- munkaidőben igény szerint. Munkaidőn túl, illetve hétvégén a hónap minden 2. illetve 3. szombatján; (8.00-10.00; 10.00-12.00 óra között) és a hónap minden 3. szerdáján, munkaidőn túl (16.00-18.00 óra között), maximum 2 család részére, alkalmanként/családonként 2 óra időtartamban.

A szolgáltatás igénybevételére a gyámhivatallal illetve a bírósággal **előre egyeztetett időpontban** van lehetőség, az erre kijelölt kapcsolatügyeleti helyiségben.

- **Jogi tanácsadás:** keddenként 14⁰⁰-16⁰⁰
 - **Pszichológiai tanácsadás:** keddenként 8⁰⁰-12⁰⁰
 - **Kórházi szociális munka:** felelőse Staub Mónika esetmenedzser. Intézményünk együttműködési megállapodást kötött a helyi illetve a kaposvári, szekszárdi és szigetvári kórházzal, mivel leginkább ezekben az Intézményekben érintettek a klienseink.
 - **Készenléti szolgálat:** célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.
 - **Iskolai szociális munka:** Az iskolai szociális munka a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak nyújt támogatást azáltal, hogy egyéni és csoportos formában segíti
 - a) a gyermeket a korának megfelelő, nevelésbe, oktatásba való beilleszkedéséhez, tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,
 - b) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők feltárását és megoldását,
 - c) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában, és
 - d) a gyermek családját a gyermek iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában.
- 2017 szeptemberétől a város két oktatási intézményében bevezetésre került a szolgáltatásnyújtás, ahol heti rendszerességgel munkatársaink fogadóórát biztosítanak. Kollégánk az osztályfőnöki órákra bejutva különböző témakörökben tartott előadást mind az alsó-, mind a felsőtagozatos diákok számára. A szolgáltatással érintett gyermekek száma hozzávetőlegesen 543 fő.

Személyi és tárgyi feltételek:

A törvényi előírásnak megfelelően a járás lakosság számára vetítve a család- és gyermekjóléti központban 6 fő dolgozik, akik közül egy fő szociálpedagógus végzettséggel látja el a vezetői feladatokat, 3 fő szociális munkás és 1 fő óvodapedagógus esetmenedzserként tevékenykedik, illetve 1 fő szociálpedagógus látja el az iskolai szociális munkát.

A vezetői iroda mellett, az esetmenedzser munkatársak egy közös irodahelyiségben látják el az adminisztrációs és egyéb feladataikat, illetve mindannyian rendelkeznek az ezekhez szükséges eszközökkel. Valamennyi munkatársunk rendelkezik szolgálati mobiltelefonnal, valamint az internet- hozzáférés, elérhetőség biztosított számukra.

A Járás településeire saját gépjárművel és tömegközlekedéssel jutnak el. A területet igyekeztünk úgy felosztani a munkatársak között, hogy lehetőség szerint ne legyen szükség a tömegközlekedéshez igazodni, ezáltal hatékonyabban gazdálkodhatnak a munkaidő maximális kihasználásával.

A család- és gyermekjóléti központ rendelkezik még kapcsolatügyeleti helyiséggel, interjúszobával, tanácskozóval. Nagyobb rendezvények megrendezéséhez az épületegyüttesben található, a Város- és Lakásgazdálkodás NKFT. tulajdonában lévő konferenciaterem áll a rendelkezésünkre.

Statisztikai adatok:

Védelemben vett gyermekek száma: 67 fő

Nevelésbe vett gyermekek száma: 8 fő
Családba fogadás: 22
Megelőző pártfogás: 5
Ideiglenes hatállyal elhelyezett: 1 fő
Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek:

- szociális segítő tevékenység: 214 alk.
- családlátogatás: 1082 alk.
- környezettanulmány készítése: 267 db.

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek:

- kapcsolatügyelet: 51 alk., ebből jogerős hatósági intézkedéssel érintett 13 eset
- jogi tanácsadás: 127 eset
- pszichológiai tanácsadás 115 eset
- családkonzultáció: 11 alk.

A készenléti telefonra a 2017-es évben 3 hívás érkezett.

A család- és gyermekjóléti központ kapcsolata a dombóvári Járásban működő szolgálatokkal

Ellátási területünkön két család- és gyermekjóléti szolgálat működik: egyikük Intézményünkben önálló szakmai egységként, a másik pedig a Kapos- menti „Segítő kéz” Alapszolgáltató Intézmény, melynek telephelye 7251 Kospula, Szabadság u. 4.

Az elmúlt évben az egyes feladatok ellátásának mikéntje a protokoll előírásait mentén fokozatosan letisztult számunkra. Munkánk minél pontosabb elvégzéséhez nagy segítséget nyújtottak a szakmai fórumok és a különböző a szakminisztériumok által kiadott szakmai segédanyagok.

A család- és gyermekjóléti központ havonta két alkalommal felváltva tart eszmegbeszélést a család- és gyermekjóléti szolgálatok részére, melyek az új munkamódszerek megbeszélésére, az adminisztráció vezetésének pontos tisztázására irányultak. Ekkor került sor a közös esetek megbeszélésére, illetve a különböző esetleges közös esetkonferenciák, team megbeszélések egyeztetésére.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok heti rendszerességgel átadták a Központ részére a „heti jelentést”, melyben a különböző helyekről érkezett jelzéseket és az azokra tett intézkedéseket rögzítette a család- és gyermekjóléti szolgálat jelzőrendszeri felelőse.

Észlelő-jelzőrendszer működése, szakmai kapcsolatok:

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját. Jelzőrendszeri tanácsadó: Süveges Zsolt eszmenedzser.

A Központ alapvető prevenció feladata az észlelő-jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi mindazoknak a szakembereknek az együttműködését, akik akár intézményes, akár egyéb hivatalos, szabályozott keretek között kapcsolatba kerülhetnek a gyermekekkel.

A helyi jelzőrendszer tapasztalataink szerint –az élő, személyes kapcsolatok miatt is- jól működik, a jelzőrendszeri tagok már kizárólag írásban jeleznek, nagyon sok esetben az intézményi e-mailre érkeznek a jelzések.

A Tolna Megyei Kormányhivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályával, annak ügyintézőivel napi munkakapcsolatban voltak a gyermekjóléti szolgálat munkatársai 2017-ben is. Folyamatosan kérte fel a család- és gyermekjóléti központot a Hatósági és Gyámügyi Osztály környezettanulmányok készítésére, nevelésbe vételi ügyekben, elhelyezési értekezleteken való

részvételre, javaslatételre, védelembe vétellel kapcsolatos javaslatételre, védelembe vételi ügyek felülvizsgálatára.

Az oktatási-nevelési intézményekkel az együttműködés szintén napi szintű, jelzési kötelezettségüknek eleget tesznek igazolatlan iskolai hiányzásokról, iskolai konfliktusokról, magatartási problémákról azonnal jeleznek.

A Tolna Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztályának pártfogó felügyelőjével az elmúlt év folyamán többször személyes konzultációt folytattak az esetmenedzserek a közös ügyek kapcsán. A tavalyi év folyamán néhány közös eset kapcsán már a megelőző pártfogás alkalmazására is sor került.

A védőnői szolgálat szakemberei probléma esetén szóban és írásban is jeleztek, közös családlátogatásokra, konzultációkra került sor. Tapasztalataink szerint a két szolgálat szakemberei között jól működő munkakapcsolat volt.

Család-és Gyermekjóléti Szolgálat

A gyermekjóléti alapellátások célja

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló - 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 39. § (2)-(4) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64 § rendelkezései alapján látja el.

A gyermekjóléti szolgáltatás

A szolgáltatás tartalma:

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,

b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,

c) a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,

- d) a szabadidős programok szervezése,
- e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- c) a jelzőrendszer tagjai közötti együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- d) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munkát biztosíthat.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében

- a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- c) kezdeményezni
 - ca) egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni,
 - cb) szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
 - cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,
 - cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét

A család- és gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel illetve szolgálatokkal - **szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.**

A gyermekjóléti szolgáltatást **ellátások teljesítésével** (gondozással), **ellátások közvetítésével** (szolgáltatás) vagy **szervező tevékenységgel** (szervezés) kell biztosítani.

A gyermekjóléti szolgálat szolgáltatás közvetítésével segíti elő a gyermek vagy családtagja hozzájutását valamely – nem a szolgálat által nyújtott – szolgáltatáshoz.

A gyermekjóléti szolgálat szervezési feladatai körében gondoskodik a szabadidős programok, a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személyek és intézmények együttműködésének a szervezéséről.

Tevékenysége körében a 39. §-ban és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl

- a) folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- b) meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- c) az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,

- d) szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
- e) segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- f) felkérésre környezettanulmányt készít,
- g) kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- i) biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- j) részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- k) nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

A CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT FELADATAI

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait **tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával**, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, **ellátások közvetítésével** látja el.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat **tájékoztatási feladat körében** szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja

- a) a szülőt, illetve az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,
- b) a válsághelyzetben levő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,
- c) a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről, és
- d) az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás utánkövetése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az utánkövetést végző szervezet felkeresését.

Szociális segítőmunka keretében:

- a) segíti az igénybevevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,
- b) az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybevevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait „természetes támaszait”, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
- c) koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,
- d) az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család- és Gyermekjóléti központ bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve –az előbbiek mellett –a család problémában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,

e) a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét,

f) közreműködik a válsághelyzetben levő várandós anya problémáinak rendezésében.

A szociális segítőmunka során valamennyi család esetében legalább havi három személyes találkozást kell megszervezni és dokumentálni.

Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében:

a) folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,

b) a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,

c) a válsághelyzetben levő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban, és

d) segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

A családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából:

a) olyan szabadidős és közösségi, közösségfejlesztő programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőknek aránytalan nehézséget okozna, és

b) kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél ezen programok megszervezését.

Hivatalos ügyek intézésben való közreműködés körében:

a) segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,

b) tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről,

c) a gyámhivatal, valamint a család-és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít,

d) a gyámhivatal felkérésére - tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel, esetmegbeszélést kezdeményez.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család-és gyermekjóléti központ értesítése mellett közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

A gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer (a továbbiakban: jelzőrendszer) működtetése körében:

- a) figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- b) a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban–krízishelyzet esetén utólagosan –történi teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- c) tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- d) fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- e) a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- f) veszélyeztetettség esetén kitölti a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait,
- g) az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17§ (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét,
- h) a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család-és gyermekjóléti központnak,
- i) a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- j) egy gyermek, egyén vagy család ügyében, a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteket - beleértve az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket - és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva esetkonferenciát szervez,
- k) éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- l) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat több családsegítőt foglalkoztat, közülük települési jelzőrendszeri felelőst kell kijelölni a fenti feladatokra, illetve azok koordinálására.

Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatását igénylő esetről szerez tudomást, haladéktalanul megkeresi a család- és gyermekjóléti központot.

A család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést kell szervezni. A szakmaközi megbeszélésre meg kell hívni a gyermekvédelmi jelzőrendszer azon tagjait, akik részvétele a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges.

Éves szakmai tanácskozás:

Minden év február 28-ig kell megszervezni, és arra meg kell hívni

- a) a települési önkormányzat polgármesterét, illetve a képviselő-testület tagját (tagjait) és a

jegyzőt,

- b) a gyermekjóléti alapellátást és a szociális alapszolgáltatást nyújtó szolgáltatások fenntartóit,
- c) a településen szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények képviselőit,
- d) a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,
- e) a gyámhatóság munkatársait,
- f) a fiatalok pártfogó felügyelőjét, megelőző pártfogó felügyelőjét,
- g) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalban működő gyermek-és ifjúságvédelmi koordinátort.

Jelzőrendszeri intézkedési terv:

Az éves települési szintű jelzőrendszeri intézkedési tervet a család-és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-éig készíti el. Az intézkedési terv tartalmazza

- a) a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolóiból készült összegzés megállapításait és tanulságait, mely helyzetképet ad a település szociális és gyermekvédelmi helyzetéről, jellemző problémáiról
- b) az előző évi intézkedési terv célkitűzéseinek megvalósulását, annak elemeit,
- c) a következő év célkitűzéseit,
- d) a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

Adminisztrációs tevékenységi kör:

- a) Amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le,
- b) a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel együttműködési megállapodás megkötésére kerül sor, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy esetén a gondnoka hozzájárulásával,
- c) esetenaplót kell vezetni, a szolgáltatásban részesülő gyermekekről betétlapot, melyet további intézkedés esetén továbbít a gyermekjóléti központ felé.
- d) KENYSZI változás–az egy interjúval lezárható esetekben is fel kell vinni a rendszerbe (személyes adatok, TAJ azonosító)

A 2017-es év során az új kétszintű feladatellátás szakmai protokolljának megfelelően az adminisztrációs útmutató szerinti szükséges dokumentációt, adatlapokat vezeti szakmai egységünk.

Klienseinket az adatkezeléshez való hozzájáruló nyilatkozatot követően nyilvántartásba vesszük.

Személyi és tárgyi feltételek:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait jelenleg 3 fő családsegítő és 1 fő családsegítő asszisztens látja el, ami a települések lakosság számára vetített törvényi előírásnál 2 fő felsőfokú

diplomás szakemberrel kevesebb.

Szabadság, ill. egyéb távollét esetén a feladat ellátás egymás helyettesítésével biztosított.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait ellátó alkalmazottak végzettség szerint:

Szolgálat vezető, családsegítő	szociálpedagógus
Családsegítő	szociálpedagógus
Családsegítő	egyetemi szintű szociális munkás
Családsegítő asszisztens	emelt szintű gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a Család- és Gyermekjóléti Központtal egy helyen, Dombóvár Kinizsi u. 37. szám alatti épületben helyezkedik el, ami nagyban elősegíti a két szakmai egység hatékony együttműködését.

A szolgálat munkatársainak két irodahelyiség áll a rendelkezésére a munkavégzéshez, minden munkatársnak önálló íróasztal, személyi számítógép, internethasználat, vonalas telefonkészülék, valamint flottás mobiltelefon biztosított. Az egyéb, munkavégzéshez szükséges közös használatú eszközökkel - nyomtató, fénymásoló, fax – is rendelkezünk. Az ügyfélfogadáshoz rendelkezésre álló irodákon kívül – az esetkezelés jellegétől függően szükséges – interjúszoba is kialakításra került, valamint lehetőség van a kapcsolatügyeleti helyiségben is a klienssel történő négy szemközti beszélgetésre, amennyiben az nincs használatban kapcsolattartásra. Ezeket a helyiségeket a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a közösségi ellátások munkatársaival megosztva használjuk. A munkavégzéshez megfelelő a munkakörnyezet és a tárgyi feltételek.

Ellátási területünk a Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések: Dombóvár és külterületei, Szakcs, Lápafő, Várong

Szolgálatunk ügyfélfogadás rendje:

Dombóvár:

Hétfő	8.00 – 16.00
Kedd	8.00 – 16.00
Szerda	8.00 – 16.00
Csütörtök	8.00 – 16.00
Péntek:	ügyfélfogadás nincs

Ügyfélfogadás a közös önkormányzathoz tartozó egyéb településeken:

Szakcs:

Hétfő 9.00 – 11.00 óra fogadóóra, ezt követően terepmunka, családlátogatás

Várong:

Kedd: 9.00 – 10.30 fogadóóra, ezt követően terepmunka, családlátogatás

Lápfő :

Kedd: 11.30 – 13.30 fogadóóra , ezt követően terepmunka, családlátogatás

A vidéki településekre egy kollégánk jár ki heti rendszerességgel, aki a hétfői, keddi napon teljes munkaidejét a fenti településeken tölti (kedden megosztva a két település között). A Dombóvár közigazgatási területéhez tartozó pusztákra családsegítői esetkezelést, gondozásba vételt indokoló esetben (rendőrségi, oktatási-nevelési intézményi jelzés, gyámhivatali megkeresés stb.) főként ő jár ki a tanyagondnokkal együtt ezekre a településekre, de néhány esetben más kolléga is dolgozik ezen a területen.

Tárgyi feltételek a vidéki településeken:

Szakcsón a Polgármesteri Hivatalban külön iroda áll munkatársunk rendelkezésére, amelyben fénymásoló és vonalas telefonkészülék is biztosított (mobil térérő hiányos a településen). Számítógép, ill. internethasználat az iroda melletti könyvtárhelyiségben elérhető a szociális ügyintéző segítségével. A településre való kijárási távolsági autóbusszal történik, a településen belül jó idő esetén kerékpárral, egyéb esetben gyalog közlekedik kollégánk.

Várongon a Teleház könyvtárában van lehetőség a fogadóóra megtartására, ahol az ügyintézéshez szükséges számítógép és internetelérés a Teleház vezetőjének segítségével rendelkezésre áll. A településre buszjáratral érkezik munkatársunk, onnan megy tovább Lápfőre.

Lápfőn kevésbé ideálisak a feltételek, a könyvtár alkalmas a kliensek fogadására, de a technikai eszközök (számítógép, nyomtató) gyakran nem működőképesek. A településre kollégánkat Várongról viszi át az ebédszállító autó.

A dolgozók a jogi szabályozásnak megfelelően munkaidőkeretük 50 %-át kötetlen munkaidőben terepmunkával, családlátogatással töltik önálló munkaszervezéssel, vagy a központ, közösségi ellátások munkatársaival együttműködve, egyeztetve.

Szolgálatunk a jogszabályok által előírt rendben végzi a szakmai tevékenységét, a szükséges nyilvántartásokat, esetfeljegyzéseket, dokumentációt vezet.

A szolgálat szakmai vezetője a központvezetővel együtt részt vesz a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság „A szociális ágazati módszertani és információs rendszereinek megújítása” c. kiemelt projekt keretében havonta megtartott megyei hálózati módszertani workshopokon, ahol Tolna megye család- és gyermekjóléti központ-, ill. szolgálat vezetőinek lehetősége van módszertani útmutatásokat kapni, szakmai tapasztalataikat megbeszélni, szakmai jogszabályi változásokról és egyéb új információkról egyeztetni, kérdéseiket feltenni, ill. alulról jövő kezdeményezésként javaslatokat megfogalmazni.

Statisztikai adatok:

Dombóvár

Szolgáltatást igénybe vevők száma:

Igénybevétel módja	Személyek száma (nem halmozott adat)	Családok száma (nem halmozott adat)

Együttműködési megállapodás alapján (gondozásba vettek száma)	Össz:	Férfi	Nő	67
	148 fő	64 fő	84 fő	
Ebből központ által továbbított/központból érkező	63 fő			
Nem együttműködési megállapodás alapján	590 fő			217
Ebből központ által továbbított/központból érkező	25 fő			
Összesen:	738 fő			284
Ebből központ által továbbított/központból érkező	88 fő			

Együttműködési megállapodás alapján szolgáltatást igénybe vevők /gondozásba vettek/

- **gazdasági aktivitás szerint (nem halmozott adat):**

Gazdasági aktivitás	Fő	Ebből nő/lány
Foglalkoztatott	31	21
Munkanélküli	12	8
Inaktív	45	30
Ebből nyugdíjas	5	5
Ebből 15 éves vagy idősebb tanuló	19	7
Eltartott 0-14 éves korú gyermek	60	25
Összesen:	148	84

- **legmagasabb iskolai végzettség szerint (nem halmozott adat):**

Iskolai végzettség	Fő	Ebből 0-17 éves	Ebből nő/lány
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	75	68	34
Általános iskola nyolc osztálya	36	10	22
Befejezett szakmunkásképző, szakiskola	27		19
Befejezett szakközépiskola	8		7

Befejezett gimnázium	1		1
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	1		1
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	-		-
Összesen:	148	78	84

- **elsődleges probléma szerint és a problémák halmozott száma:**

A probléma típusa	Személyek száma elsődleges probléma szerint (fő)		Problémák halmozott száma (db) – elsődlegessel együtt	
	0-17	18-	0-17	18-
	éves		éves	
Életviteli	19	15	42	38
Szenvedélybetegség	2	3	2	10
Családi-kapcsolati konfliktus	2	3	19	18
Családon belüli bántalmazás	2	2	9	7
Elhanyagolás	14	10	21	17
- Ebből: oktatási, nevelési elhanyagolás	7		9	
Gyermeknevelési	3	16	28	31
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	15		27	
Magatartászavar, teljesítményzavar	10		22	
Fogyatékoság, retardáció	1	1	2	2
Lelki-mentális, pszichiátriai betegség	-	1	-	4
Egészségi probléma, egészségkár. következménye	2	2	8	5
Foglalkoztatással kapcsolatos	-	-	-	11
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	6	13	28	40
Ügyintézésrel kapcsolatos	-	3	2	19
Információkérésrel kapcsolatos	-	-	1	18
Egyéb	2	1	3	4
Összesen:	78	70	214	224

Az újként keletkezett gondozási esetekben érintett kiskorúak száma a kapcsolatfelvétel módja szerint (nem halmozott adat):

- önkéntes megkeresésre (szülő kezdeményezte): **5 fő**
 - önkéntes megkeresésre (gyermek kezdeményezte): -
 - szülővel közösen kezdeményezték: **9 fő**
 - más család- és gyermekjóléti szolgálat vagy központ által kezdeményezett, ide átirányított: **3 fő**
 - jelzőrendszer által kezdeményezett: **17 fő**
 - a gyámhatóság által kezdeményezett: **11 fő**
- Összesen: 45 fő**

Alapellátásban való gondozásba vétel okai:

A gyermekek veszélyeztetettségének fő okai:

a) Környezeti okok

- nevelési problémák
- gyermek elhanyagolása (fizikai, lelki)
- szülők életvitele
- családi konfliktus
- lakhatási gondok
- kortárs csoport negatív hatása

b) Magatartási, viselkedési tényezők

- tankötelezettség elmulasztása, igazolatlan iskolai hiányzások
- magatartás problémák, aszociális/antiszociális viselkedés
- csavargás, rossz baráti társaság,
- alkohol-, drogfogyasztás

c) Egészségi okok – nem jellemző, hogy ez a fő oka a gyermek veszélyeztetettségének, de a fő ok mellett hozzájárul ezen tényezők halmozódásához

- tartós betegség
- fogyatékoság
- magatartás- vagy tanulási zavar

d) Anyagi okok

- anyagi nehézségek, alacsony jövedelmi viszonyok, megoldatlan lakáshelyzet

Jellemző problémák:

A tapasztalatok azt mutatják, hogy napjainkban a családok legjellemzőbb gondjai: a megélhetési és gyermeknevelési problémák, a munkanélküliség, inaktivitás (mely nem feltétlenül kapcsolódik a munkavállalási lehetőségekhez), a pénzbeosztás hiánya; a szülői elhanyagolás, családi konfliktusok, a szülők nem megfelelő életvitele, ebből fakadóan a gyermekek magatartás- és viselkedésproblémái.

Hatósági intézkedés leggyakrabban elhanyagolás, a gyermek magatartása és a szülők együttműködésének hiánya miatt szükséges, a szociális segítőmunka folyamatába a család- és

gyermekjóléti központ a védelembe vett gyermekek esetében bevonja a szolgálat családsegítőjét.

A 2016-os évben a védelembe vételek aktuális felülvizsgálata során került sor többnyire a folyamatban lévő esetekben a szociális segítőmunka feladatának meghatározására: a védelembe vétel fenntartása esetén az egyéni gondozási- nevelési tervben meghatározottak alapján, ill. védelembe vétel megszüntetése esetén a gyámhivatal által határozatban foglaltak szerint. Új hatósági gyermekvédelmi intézkedés javaslata esetén a központ már a folyamat elején esetmegbeszélés keretében bevonja a szolgálat munkatársát. 2017-ben már az újonnan induló hatósági eljárások során kapcsolódunk be a központ által koordinált esetvezetésbe, ill. az alapellátás eredménytelensége esetén szolgálatunk kezdeményezte a központ felé a védelembe vétel szükségességét.

Együttműködési megállapodás alapján nyújtott szociális segítő tevékenység (az év folyamán):

Megnevezés	Szolgáltatásban részesülők száma
Saját ügykörben végzett tevékenység	100
Egyéni gondozási-nevelési terv megvalósításába központ által bevonva	48
Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozása	-
Összesen:	148

A szakmai tevékenységek adatai (az év folyamán):

2017. év forgalmi napló összes forgalma: **6048**

Megnevezés	Szakmai tevékenységek halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma <i>/egy személy több sorban is szerepelhet/</i>
Információnyújtás	750	447
Segítő beszélgetés	331	194
Tanácsadás	301	216
Ügyintézéshez segítségnyújtás	453	252
Konfliktuskezelés	183	78
Kríziskezelés	48	109
Közvetítés	pénzbeli 285	187

ellátásokhoz való hozzáféréshez	természetbeni	153	96
Közvetítés	másik szolgáltatáshoz	26	18
	- ebből átmeneti gondozásba	2	4
	központhoz	194	176
Esetkonferencia		15	42
Esetmegbeszélés		39	106
Esetkonzultáció		567	231
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés		25	66
Családlátogatás		942	328
Adományközvetítés		6575	667

Gondozási esetszámaink, ill. az éves forgalmunk az előző évhez képest szignifikáns növekedést mutat, az együttműködési megállapodás keretében történő esetkezelés 1,5-szeresére emelkedett, a napi, egyszeri ügyintézésel történő ügyfélforgalmunk több, mint a háromszorosára növekedett.

Az egyszeri intézkedéssel lezárható napi ügyfélforgalmunk számottevő része a kliensek számára az ügyintézésben való segítségnyújtás és az ehhez kapcsolódó információnyújtás, tájékoztatás, mivel általában alacsony iskolai végzettségük, szociokulturális háttérük miatt nem rendelkeznek az önálló ügyintézéshez szükséges kompetenciákkal, képességekkel. Ennek keretében közvetítjük ügyfeleinket pénzügyi és természetbeni ellátások igénybevételére, tájékoztatást nyújtunk a szociális ellátásokról. A tavalyi évhez viszonyított ügyintézés adatcsökkenés abból adódik, hogy a Dombóvári Járási Hivatal Kormányablak ügyintézők hatáskörébe tartozó ügyekben (családtámogatások, nyugdíjfolyósító ügyek) klienseink gyorsabban és egyszerűbben tudják ott bonyolítani ezen ügyeiket. Szolgáltatunknál jellemzően többségében a jövedelemből történő letiltások, egyéb tartozások, részletfizetési kérelmek, önkormányzati szociális ellátások (pl. tűzifa kérelem), lakáspályázatok ügyeinek intézésében kérnek segítséget klienseink, de továbbra is vannak olyan ügyfeleink, akik a Kormányablakban intézhető ügyek nyomtatványainak töltését szolgáltatunknál igénylik.

A Család- és Gyermejkölési Központ speciális szolgáltatásait is ajánljuk klienseinknek, a jogi- és pszichológiai tanácsadásra közvetítjük őket. A központ által működtetett ingyenes jogi tanácsadáson kívül a JOGpont iroda munkatársa is havi négy alkalommal rendszeresen lát el jogi tanácsadást intézményünknel, ill. az Egyenlő Bánásmód Hatóság is az előzetesen jelzett időpontban havi egy alkalommal biztosítja szolgáltatását az igénylőknek.

Szakmai egységünk munkatársai minden hó 2. péntekén közös esetmegbeszélőn vesznek részt a központ munkatársaival, ahol lehetőség van megbeszélni a közös együttműködésben gondozott, az esetmenedzserek által koordinált eseteket. A rendszeres megbeszéléseken kívül akut probléma felvetődése, esetleg gondozási folyamat megakadása esetén, ill. a gondozási folyamatba való bevonást megelőzően is történnek esetmegbeszélések szükség és igény szerint. Saját szakmai egységünkön belül szükség szerint tartunk egység szintű értekezletet, melynek keretében lehetőség van az aktuális esetek átbeszélésére, a vezetői értekezleteken elhangzott –

egységünket érintő - információk továbbítására. A kis létszám miatt az esetkonzultáció szinte napi szintű a szakmai egységen belül a munkatársak egymás- és a szakmai vezető között.

A jogszabály által előírtaknak megfelelően szolgálatunk az év során 6 szakmaközi megbeszélést szervezett a különböző társintézményekkel, hatóságokkal, jelzőrendszeri tagokkal, valamint megtartotta az éves települési tanácskozásokat az ellátott településeken.

Adománykövetítés:

Szolgalatunk a rászoruló családokat a hozzánk bejövő adományok által tudja természetbeni juttatással segíteni. Rendszeres, napi élelmiszeradományozásra van lehetőségünk egy kereskedelmi hálózat adománya jóvoltából, a vásárlói igényeken túli mennyiség péksüteményeket naponta osztjuk klienseinknek (pénteken, az ügyfélfogadás zárt napján is 11.00-12.00 óráig lehet jönni az ügyfeleknek a pékáruért), rendkívül nagy az igény erre az ügyfelek részéről. Az erre vonatkozó statisztikai adat az előző évhez képest rendkívül magas növekedést mutat.

A Katolikus Karitászbombóvári csoportjával együttműködésben az egyház általi adományokból a szolgálatunk által közvetített családok is részesültek, így egyházmegyei pályázat keretében 8 családnak írtunk ajánlást, akik 14-14 mázsa tűzifát kaptak. Ezen kívül kisgyereket nevelő családok rendszeres, huzamosabb ideig tartó pelenkaadományban részesültek, mely nagyban csökkentette a gyermek gondozási költségeit. Ezen kívül egy-egy akut esetben is kaptunk támogatást a segítő csoporttól, több esetben segítettek a jelzett családokat tartós élelmiszerrel, gyógyszerkiváltás költségeinek átvállalásával, bútoradománnyal, tűzifa megvásárlásával.

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület által (intézményünk munkatársainak köszönhető önkéntes pluszmunkával) gyűjtött tartós élelmiszerekből 2017-ben az előző évhez képest (104 család) jóval több, 174 családnak osztottunk (a család nagyságához igazodóan eltérő mennyiségű élelmiszert tartalmazó) 3kg-os, 5 kg-os és 8 kg-os összeállított csomagokat. Ezt a gyűjtést szintén kiegészítette a Katolikus Karitászbombóvári csoport azzal, hogy Szarvasd és Szilfás puszták összes családjának átvállalta a tartós élelmiszercsomaggal való adományozását, ezáltal lehetőségünk volt, hogy a dombóvári és mászlonyi családok nagyobb mennyiségű élelmiszert tartalmazó csomagokat kapjanak.

Az év végi ünnepi időszakban a TMKH Dombóvári Járási Hivatal munkatársai gyűjtöttek adományokat a rászorulóknak. Az összegyűlt édességeket, gyermekjátékokat, mesekönyveket, kozmetikai cikkeket, dísz tárgyakat, ruházatot, ékszereket, dísz tárgyakat is célzottan juttattuk el a családoknak, ezzel is szebbé téve ünnepüket.

A ruhaadományokat egész évben fogadjuk, a többségében magánemberektől érkező adományokat a Szabadság u. 8. szám alatti raktárhelyiségünkben tudjuk elhelyezni. Minden hó 2. és 4. szerdáján 9-12 óráig van ruhaosztás a fenti címen, mely időpontokról a kliensek a faliújságunkra, ill. a raktárhelyiségre kitett írásos tájékoztató útján is értesülhetnek.

Bútoradomány felajánlás is rendszeresen érkezik a szolgálathoz, de ezek elszállítására, ill. raktározására nincs lehetőségünk, így ebben csak közvetítői szerepet tudunk vállalni. Az a tapasztalatunk, hogy a kliensek számára még a fuvar költség is nagy megterhelést jelent, ezért hiúsul meg sok esetben, hogy a felajánlott bútor célba érjen. A nagyobb felajánlott mennyiségű bútorzat több családdal való megsegítése (elosztása) is ugyanezen ok miatt nem valósul meg, mert a fuvar költségét vállaló kliens az összes bútort általában elviszi, hogy megtérüljön a költsége. Az adományozó felé is kerülhetünk kellemetlen helyzetbe, ha ígérete ellenére mégsem megy a bútorért a kliens, mert általában ezeket a berendezési tárgyakat mindig rövid idő alatt kellene elhozni a tulajdonostól.

Nagyban segítene ezen problémák megoldásában, ha az önkormányzat segítséget tudna nyújtani a bútorok szállításában, ezáltal jóval több családot tudnánk bútoradományhoz juttatni.

A Kormány a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal kötött Partnerségi Megállapodásban foglaltak alapján a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (RSZTOP) kiemelt európai uniós projekt keretében Tolna megye 2 járásának - Tamási és **Dombóvár** – érintett településén élelmiszersegélyt biztosít a szegény, gyermekes családok számára. Havonta csomagban részesülnek a 0-3 éves korú, RGYK-ra jogosult gyermeket nevelők, azon várandós anyák a magzat 3 hónapos korától, aki aktív korúak ellátására jogosult személlyel élnek egy háztartásban. A nyári iskolai szünet ideje alatt (júliusban és augusztusban) a 7-14 éves korú RGYK-ra jogosult gyermekekre is kiterjesztődik a csomag jogosultság.

A havi csomagosztásban intézményünk az SZGYF-fel kötött együttműködési megállapodás alapján részt vállal az ehhez kapcsolódó feladatokból: kiértékeljük a klienseket, helyet biztosítunk a csomagok kiosztásához, valamint az adott napon át nem vett csomagok későbbi családokhoz való kijuttatása, valamint mindehhez tartozó adminisztrációs tevékenység a szolgálat munkatársainak feladata. A 2017. december elsejétől szóló megállapodás 2023. december 31-ig szól.

Prevenációs és egyéb szolgáltatások adatai:

- Prevenációs szolgáltatások:

A nyári iskolai szünetben szolgálatunk két turnusban ismét egy-egy hetes nyári napközis gyermekfelügyelet tábort szervezett immáron sokadik alkalommal, ezzel is könnyítve a szülők azon terheit, hogy munkavégzésük alatt gyermekük felügyelete biztosítva legyen és egyúttal a gyerekek a szabadidejüket hasznosan és tartalmasan töltsék el. 2017. július 3-7-ig és július 31-augusztus 4-ig vártuk a játszani, sportolni, kirándulni vágyó gyerekeket. A tábor alatt napi háromszori étkezést (tízórai, meleg ebéd, uzsonna) biztosítottunk a résztvevő gyermekek számára. A déli étkezés helyszínét a Presidium Közhasznú Egyesület biztosította számunkra, az épületegyüttesen belüli helybeni étkeztetés, valamint az étel kiszállítását vállaló Apáczai Szakközépiskola konyhájának segítségével nagyban megkönnyítette a lebonyolítást.

A két turnusban 50 gyermek vett részt, ebben az évben a turnusokban részt vevő gyermekek közt nem volt ismétlődés, szerettük volna, hogy lehetőség szerint minél több gyerek vehessen részt a programokon, ahol minden korosztály képviseltette magát 6-14 éves kor között. A tábor költségét a szülők számára az ebéd kedvezményes díja jelentette, a rászoruló családok számára ez is ingyenes volt a nyári gyermekétkeztetésnek köszönhetően. A többi étkezést, valamint a szükséges tárgyi- és eszközszükségletet intézményünk saját forrásból, ill. adományok és a képviselő testületi tagok felajánlása révén biztosította.

A tábor megszervezése és lebonyolítása a szolgálat napi feladatainak zavartalan ellátása mellett és a nyári szabadságolások miatt is nagyobb terhet jelentett a kollégáknak. A tábor vezetését mindkét héten szolgálatunk egy-egy munkatársa látta el, az ő szervező-irányító tevékenysége mellett az intézmény egyéb szakmai egységeinek munkatársai, ill. diákmunkások és önkéntes fiatalok is részt vettek a munkában, és hozzájárultak ahhoz, hogy a gyerekek jól érezzék magukat.

A tábor programjaiban szerepelt többek között intézménylátogatás és bemutatás, játékos, interaktív beszélgetés (Dombóvári Rendőrkapitányság, Tűzoltóság), melyeken a gyermekek

élményszerűen ismerkedhettek meg ezekkel a foglalkozásokkal. Mozgásos sporttevékenységekre - íjászat, karate, német nemzetiségi táncház, kosárlabda, játszótéri szabad program -, és kevésbé aktív beltéri foglalkozásokra - lufi hajtogatás, kézműves foglalkozások, társasjátékozás, filmnézés - is volt lehetősége a résztvevőknek. Meghívott vendégeink is voltak, a teljesség igénye nélkül pl. a Biztos Kezdet Gyerekház vezetője terápiás kutyájával tartott foglalkozást, Dürwanger Viktor tartott játékos ismertetést és bemutatót a bakelit lemez történetéről, utána pedig lemezlovasként tini diszkót tartott, melynek rendkívül nagy sikere volt a gyermekek körében. Elmélyülésre, lecsendesedésre alkalmas programunk volt a Presidium Kh. Egyesület munkatársa által tibeti hangtálakkal tartott hangterápia. Mindkét turnus ellátogatott a Dombó-Dog Centrum SE pályájára, ahol az egyesület tagjai kutyáikkal bemutatót tartottak, és a felelős állattartással kapcsolatban is új ismereteket szerezhetek. Természetesen a fagyizás sem maradhatott ki a programból, valamint Deli Orsi és Fenyvesi Gábor is szívesen eleget tettek meghívásunknak, a zenés foglalkozás táborzárásként mindenkit dalra fakasztott. Újdonságként mindkét hétre szerveztünk egy-egy egész napos vidéki buszos kirándulást. Előzetes felmérés alapján a szülők vállalták ennek utazási és belépőjegy költségét, az étkeztetésről itt sem kellett gondoskodniuk, hideg úti csomagot vittünk a gyerekeknek. Az első turnusban a felújított Pécsi Állatkert és Akvárium Terráriumba látogattunk el, ahol csoportvezetéssel ismerkedhettek meg az állatokkal a gyerekek, akik többsége még nem járt az intézményben. A második turnus az Abaligeti Cseppkőbarlanghoz és Denevérmúzeumba látogatott el, amely a nagy melegben kifejezett felüdülést jelentett a gyerekeknek.

A gyermekek számára szervezett szabadidős programok keretében a közösségi normák elsajátítására, az egyéni képességek kibontakoztatására, az együttműködési készség, a kompetencia és motiváció fokozására is hangsúlyt fektettünk. A szervezett táborok felüdülést, emocionális, közösségi élményeket, kapcsolatteremtési lehetőséget nyújtottak a gyermekeknek, a játékon keresztül neveltek az egészséges életre, a szabadidő hasznos eltöltésére.

Napjainkban nagyon fontos, hogy mivel és hogyan tölti az ifjúság a szabadidejét, mert ez visszahat a gyermekre, alakítja személyiségét és önmegvalósításának szerves része. Tapasztalatok szerint kikapcsolódásként a fiatal generáció a tömegkommunikáció által kínált kultúra azon műsorait követi, amik nem feltétlenül megfelelő hatást váltanak ki a szocializáció során. A gyermekek szabadidős tevékenységének szervezése egyre fontosabb feladat, hiszen a televízió és a számítógépes időtöltések határozzák meg napjaikat. A játékok során az egyes érzékszervek fejlesztése, új készségek, szokások, erkölcsi tulajdonságok elsajátítása észrevétlenül történik. A család- és gyermekjóléti szolgálat egyre összetettebb és sokrétűbb feladatai mellett a prevenció tevékenységek megszervezésére kevesebb lehetőség marad.

2017-ben első alkalommal (a nyári táborok sikere nyomán) az iskolai őszi szünetben két napon biztosítottunk napközis gyermekfelügyeletet. Ezt a szolgáltatást kifejezetten azon gyerekek számára nyújtottuk, akiknek szülei az iskolai szünet alatt dolgoztak, vagy egyéb ok miatt nem tudták számukra biztosítani a felügyeletüket. 13 gyermek vett részt a napközis táborban, részükre tízórait és uzsonnát ingyen biztosítottuk, az ebédeltetés külső helyszínen a szülők vállalása alapján történt. A szabadidős tevékenységek közt kézműves foglalkozás, filmnézés, társasjátékozás, hangszeres éneklés, gyalogos kirándulás (Béke-park, Kórházi tó), szabadtéri játékok szerepelt.

- **Egyéb szolgáltatások:**

Helyettes szülői szolgáltatás: szolgálatunk helyettes szülői hálózat (három helyettes szülő) által biztosítja szükséges esetben a gyermekek átmeneti gondozását. A helyettes szülői

tanácsadó feladatkört egyik családsegítő munkatársunk látja el.

A helyettes szülői szolgáltatás két gyermeket érintett, akik édesanyjukkal a dombóvári Családok Átmeneti Otthonában tartózkodnak, átmeneti gondozásuk helyettes szülő általi biztosítására az anya balesete miatti kórházi tartózkodása és kezelése idején került sor.

Adósságkezelési szolgáltatás:

Munkatársaink közül 1 fő dolgozik családsegítői munkáján kívül adósságkezelési tanácsadóként.

A 2017-es évben adósságkezelési szolgáltatás iránt 15-en érdeklődtek szolgálatunknál.

Iratanyagot 12-en hoztak vissza, 3 ügyfél az elsődleges tájékoztatás után már nem tért vissza a szükséges iratanyaggal. Előzetes együttműködési megállapodás megkötése 9 fővel történt meg, adósságkezelési megállapodásra 8 esetben került sor. Ebből jelenleg 4 főnek kell még fizetnie havonta a határozatban meghatározott összeget, 2 esetben már megtörtént az összes teljesítés (év közben megszűnt), 1 család nem teljesítette a befizetést, így náluk ezért megszüntetésre került a szolgáltatás biztosítása.

Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma:

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	8	9
- ebből: védőnői jelzés	6	7
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	15	18
- ebből: család- és gyermekjóléti szolgálat	4	5
- ebből: család- és gyermekjóléti központ	5	9
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	-	-
Átmeneti gondozást biztosítók	2	1
Köznevelési intézmény	68	4
Rendőrség	17	110
Ügyészség, bíróság	-	-
Pártfogó felügyelői szolgálat	-	-
Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	-	-
Állampolgár, gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezet	6	9
Önkormányzat, jegyző, gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő	1	1

Gyámhivatal	2	5
Összesen:	119	157

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás alapvető prevenciós feladata az észlelő- és jelzőrendszer működésének koordinálása, biztosítása, működésének összehangolása, mely feladatot elsődlegesen jelzőrendszeri felelős családsegítő munkatársunk látja el a Család- és Gyermekjóléti Központ jelzőrendszeri tanácsadójának szakmai felügyelete, irányítása és segítségével mellett. A gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszéléseket, esetkonferenciákat, szakmaközi egyeztetéseket tart és szervez a jelzőrendszer tagjaival és felkérésre környezettanulmányt készít.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival a kapcsolattartás folyamatos. A jelzőrendszer tagjai kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál és hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

A jelzőrendszeri tagok a jogszabályi előírásoknak írásban teszik meg jelzésüket, a gyorsabb tájékoztatás miatt sok esetben a szolgálati e-mailre érkeznek a jelzések.

A beérkezett jelzéseket szolgálatunk fogadja, az arra történt intézkedésről minden esetben írásos visszajelzést küldünk a jelzést tévőnek. A jelzéseket dokumentáljuk a fontos kritériumok alapján, melyet szakmai egységünk heti jelentésben megküld a Család- és Gyermekjóléti Központ számára tájékoztatásul.

Az éves települési tanácskozás keretében lehetőség van az együttműködés, hatékonyabb működés kereteinek kialakítására, a tapasztalatok megbeszélésére, tanulságok beépítésére, javaslatok megfogalmazására és szükséges változtatások megtételére, mindezek alapján a jelzőrendszeri felelős elkészíti a következő évre vonatkozó jelzőrendszeri intézkedési tervet.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a településszintű alapszolgáltatást illetően még mindig működik a régi beidegződés, a jelzőrendszeri tagoktól sokszor érkezik szolgálatunkhoz illetékességi területünkön kívüli (de a járáshoz tartozó településekre vonatkozó) jelzés, amit minden esetben továbbítunk az illetékes szolgálatnak, ill. minden esetben visszajelzünk, és tájékoztatást is nyújtunk egyben az ellátandó településeinkről.

Szakmai tevékenységünk, és klienskörnél tapasztalt problémák a fentebb leírtak alapján vonatkozik az általunk ellátott vidéki településekre is, természetesen a lakosságszám arányában a mutatószámok nagyságrendje is más.

Szakcs, Lápafő, Várong településeken az alapellátást igénybe vevő kliensszámot az alábbi statisztikai adatok mutatják:

Szakcs:

2017. év forgalmi napló összes forgalma: 254

Szolgáltatást igénybe vevők száma:

Igénybevétel módja	Személyek száma (nem halmozott adat)			Családok száma (nem halmozott adat)
Együttműködési megállapodás alapján (gondozásba vettek száma)	Össz:	Férfi	Nő	14
	28 fő	9 fő	19 fő	
Ebből központ által továbbított/központból érkező	- fő			
Nem együttműködési megállapodás alapján	35 fő			35
Ebből központ által továbbított/központból érkező	-			
Összesen:	63 fő			49
Ebből központ által továbbított/központból érkező	- fő			

Lápfő:

2017. év forgalmi napló összes forgalma: 96

Szolgáltatást igénybe vevők száma:

Igénybevétel módja	Személyek száma (nem halmozott adat)			Családok száma (nem halmozott adat)
Együttműködési megállapodás alapján (gondozásba vettek száma)	Össz:	Férfi	Nő	5
	10 fő	4 fő	6 fő	
Ebből központ által továbbított/központból érkező	-			
Nem együttműködési megállapodás alapján	15 fő			15
Ebből központ által továbbított/központból érkező	-			
Összesen:	25 fő			20
Ebből központ által továbbított/központból érkező	-			

Várong:

2017. év forgalmi napló összes forgalma: **89**

Szolgáltatást igénybe vevők száma:

Igénybevétel módja	Személyek száma (nem halmozott adat)			Családok száma (nem halmozott adat)
	Össz:	Férfi	Nő	
Együttműködési megállapodás alapján (gondozásba vettek száma)	17 fő	8 fő	9 fő	6
Ebből központ által továbbított/központból érkező	-			
Nem együttműködési megállapodás alapján	11 fő			11
Ebből központ által továbbított/központból érkező	-			
Összesen:	28 fő			17
Ebből központ által továbbított/központból érkező	-			

Családgondozással kapcsolatos tapasztalatok:

Jellemző, hogy a családokban a problémák egyre inkább halmozottan jelennek meg, a gondok eredete, oka az összetettségük miatt egyre nehezebben meghatározható, így a megoldás felé vezető hatékony feladatok megtalálása és megvalósítása sem könnyű feladat.

2017. szeptember óta új elemként jelenik meg a családsegítés folyamatában a diagnózis készítés, melyet a gondozási folyamatba nem bevont, kívülálló – a Család- és Gyermejkölési Központoz tartozó – szakértő munkatárs az új esetek, gondozások kezdetén, ill. szükség szerint a már folyamatban lévő esetkezelések elakadásainál készít el. Gyakori, hogy a családgondozás, az érintett családokkal való szoros kapcsolattartás ellenére hosszabb idő és folyamat szükséges ahhoz, hogy a családokban pozitív irányú változások kezdődjenek.

A leggyakoribb veszélyeztető tényező a településeken az anyagi (megélhetéssel-lakhatással összefüggő) problémák folyamatos jelenléte. Szintén jelen van a szülők életviteléből adódó veszélyeztetettség, melyhez szorosan kapcsolódik a gyermek nevelésének fizikai és/vagy érzelmi elhanyagolása, a számonkérés, az ellenőrzés, a következetesség és követelmények nélküli elnéző, nemtörődöm szülői magatartás. Az inaktivitás, az állandósult eltarthatóság nemcsak anyagi hátrányokkal, hanem erkölcsi és pszichikai leépüléssel is együtt jár. Családi konfliktusok, életviteli, gyermeknevelési problémák jelentkeznek, melyek a többségi társadalmi normáktól és szabályoktól eltérő magatartást eredményeznek, illetve viselkedési mintaként, sémaként állnak a gyermekek, fiatalok előtt.

Tanyagondnoki Szolgálat

Hivatkozva az 1993. év III. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény 59. § (2) bekezdésére és a Dombóvár Város Önkormányzata 36/2001. (XI. 28.) sz. rendeletére.

A falu/tanyagondnoki szolgáltatás célja az aprófalvak és a külterületi lakott helyek intézményhiányból eredő települési hátrányainak enyhítésére, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, alapellátásokhoz való hozzájutás biztosítása. **A falu/tanyagondnoki szolgálatnak biztosítani kell a hely adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni, közösségi igények kielégítését is.**

Dombóvár város közigazgatási területéhez tartozó öt pusztán [Szarvasd (98 fő), Mászlony (139 fő), Kiskonda (3 fő), Nagykonda (2 fő), Szilfás (44 fő) összesen: 286 fő] továbbra is nagy problémát jelent a lakások rossz állapota, a rossz útviszonyok, és a munkalehetőségek hiánya. A közlekedési nehézségeken a Tanyagondnoki Szolgálat hat személyes Toyota Hiace típusú tehergépkocsival hivatott segíteni, melynek forgalomba helyezési időpontja 2001. április 3. Összes futott 281094 km.

Adott időszakban futott összes km: 19776 km.

Általános feladatok közé tartozik:

Életvitel tanácsadás, egészségügyi felvilágosító munka szükség esetén a megfelelő szakemberek bevonásával. Így például a családsegítő kollégák tevékeny részvételével, házi orvosokkal való konzultálással.

Hátrányos helyzetű lakosság életének figyelemmel kísérése, gondozása – különös tekintettel az idősekre a roma családokra és gyermekekre a kompetenciahatárok betartásával. Szükség esetén a védőnők, a Gyermekjóléti Központ, a Családsegítő Szolgálat, a Községi Szenvedélybeteg- és Pszichiátriai Ellátásszakembereinek bevonásával. A szakorvosi és házi orvosi ellátásra történő beszállítás szintén elengedhetetlen feladat, tekintettel a helyközi buszjáratok ritka járata miatt. A bevásárlás, valamint a gyógyszerreceptek kiváltása az igények figyelembevételével rendszeres a nyugdíjkifizetésekhez és egyéb jövedelem kifizetésének idejéhez köthető.

Folyamatos ügyintézési segítségnyújtás a hivatalokban, hivatalos szerveknél (Polgármesteri Hivatal, Gyámhivatal, Rendőrség egyéb közszolgáltatók).

Aktív korú munkanélkülieknél segítségnyújtás a munkahely keresésben, rendszeres kapcsolattartás a Munkaügyi Központtal, a Város és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft. dolgozóival, és a helyi vállalkozókkal.

Rendszeres kapcsolattartás az Önkormányzattal

Az említett öt településen felmerülő igények továbbítása a megfelelő önkormányzati hivatalok felé, illetve az Önkormányzat – területileg hatályos – rendeleteinek ismertetése az ott élőkkel. A rászorulóknak részére adománygyűjtés, ételkészítés, tisztálkodó szer, adományozóktól, az adományok eljuttatása a kliensekhez.

A lakásviszonyok rendezése, esetenként az ott lakás jogcímének tisztázás komoly probléma minden településen.

Az egyre nehezebb megélhetés miatt ebben az évben is emelkedett a megélhetési bűnözés. Sajnos egyre több alkalommal kell szembesülni azzal, hogy az idős, de még termelni tudó emberek terményeit, ételkészítés tartalmait ellopják.

Az adott időszakban 265 fő vette igénybe az ellátást és 934 alkalommal nyújtottunk szállítással és házi segítségnyújtással szolgáltatással. Egyre többen fordulnak hozzánk segítségért. Az itt élő emberek helyzete nagyon nehéz, sorsuk keveseknek fontos.

A tanyagondnok speciális ismeretei közé tartozik:

- helyismerettel rendelkezik, tudja az utakat, az elérhetőségeket,

- általános ismeretek a tanyai életformáról, mentalitásról,
 - általában tudja területen élők szociális és mentálhigiénés állapotára jellemzőket,
 - konkrétan ismeri a családokat, jelzőrendszeri tagként előzetes ismereteket adhat róla.
- A szolgáltatás elsősorban az egyes ember, a hátrányos helyzetű térségekben élő rászorulóknak közvetlen segítése céljából jött létre, és kap támogatást az adófizetők forintjaiból. E mellett csupán másodlagos feladata lehet az elsődleges cél ellátásán túli szabad kapacitás esetén az ugyancsak a település javát, de a rászoruló emberek szükségleteinek kielégítését csupán közvetve szolgáló tevékenységek, intézmények segítése. A tanyagondnokság egyszemélyes szolgáltatás. A külterületen élőknek gyakran ez az egyeetlen lehetőségük arra, hogy olyan alapvető szolgáltatásokhoz hozzájussanak, mint az orvosi ellátás, gyógyszertár, bolt posta, stb. Nem meglepő, hogy igen magas lakosság igény jelentkezik, melynek néha igen nehezen lehet eleget tenni. Az adott időszakban túlnyomórészt a közlekedési problémák leküzdésében nyújtott segítséget a Szolgálat, így a szakrendelésekre, házi orvosokhoz való eljutásban, a heti bevásárlások megoldásában, temetésre történő eljutásban.
- A családlátogatás az idős, beteg, magányos embereknél elengedhetetlen. Ez időben nemcsak a hivatalos ügyek intézése a feladata, de a tevékeny segítség mellett (egy vízcsap megjavítása, a fűnyíró gép elindítása, egy zár lecserélése), a segítő beszélgetésekből fel lehet mérni adott kliens mentális és fizikai állapotát.

Az adott időszak a számok tükrében:

Hivatalos ügyek intézése, segítségnyújtás: 451 alkalom

Házi orvoshoz történő szállítás: 259 alkalom

Szakrendelésre történő szállítás: 203 alkalom

Egyéb szállítás (bevásárlás, gyógyszerkiváltás, posta, temetés): 584 alkalom

Családlátogatás 232 alkalom

Gyerekházba szállítás 11 alkalom

Pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi alapellátás

A közösségi ellátás Dombóvár, Lápafő, Várong, Szakcs és a Dombóvárhoz közigazgatásilag tartozó pusztákon élőknek áll a rendelkezésére.

A pszichiátriai betegek és családtagjaik számára nyújtott közösségi ellátás esetében a közösségi azt jelenti, hogy a probléma csak az egyén környezetével szoros összefüggésben válik értelmezhetővé. A beteg gondozása, segítése közvetlen lakókörnyezetében történik, nagymértékben támaszkodik a bevonható természetes erőforrásokra, mert a probléma kialakulásában fontos szerepet játszanak a környezeti tényezők. Mindezek mellett ösztönzi önszorgó aktivitásukat, erősíti a bennük rejlő megküzdési képességet, kiemelt szerepet kap a készségfejlesztés, a képesség-tétel.

A 2017-es évben 9 fő ellátása szűnt meg különböző okokból, pl. elköltözés, elhalálozás, együttműködés hiánya miatt. Új ügyfélként 6 fő került a közösségi pszichiátriai ellátásba.

Az 57 fő ellátottból 55 fő dombóvári lakos, 2 fő Szakcs településen él.

A jelentési időszakban a gondozási órák száma összesen: 1769,116 óra (106147 perc)

1. A jelentési időszakban az egy gondozónőre jutó órák száma: 884,558 óra (53073,5 perc)

2. A jelentési időszakban az ellátását igénybe vevők száma BNO kódok alapján:

a. BNO F 20	8,707 fő (9 fő)
b. BNO F 22	2 fő (2 fő)
c. BNO F 23	0,948 fő (2 fő)
d. BNO F 25	12,575 fő (16 fő)
e. BNO F 31	5,877 fő (7 fő)
f. BNO F 32	10,731 fő (15 fő)
g. BNO F F33	2 fő (2 fő)
h. BNO F 41	elszámolható 2,241 fő (4 fő)

Összesen: A feladatmutató szerint az átlagléttség szám 45, 079. A jelentési időszakban az ellátást igénybe vevők száma összesen 57 fő .

Ellátottaink közül 4 fő vett részt akkreditált foglalkoztatásban, 4 fő rehabilitációs foglalkoztatásban, 1 fő közmunkában, 1 fő teljes foglalkoztatásban vett részt. Gondozási munkánk eredményét tükrözi, hogy a 2017-es évben pszichiátriai osztályos kezelésben csak 4 fő részesült.

A közösségi ellátás kiemelt feladata, hogy lehetőséget biztosítson a szabadidő hasznos, tartalmas eltöltésére. Zárt kiscsoportos foglalkozások tették lehetővé, hogy ellátottaink megoszthassák egymással nehézségeiket, örömeiket és a felmerülő problémákat egyénileg tudtuk kezelni. Az aktuális ünnepek lehetőséget adtak a kreatív foglalkozásokra (farsang, húsvét, karácsony), ezen kívül megünnepeltük a születésnapokat, megnéztük a Kincsem c. filmet a Művelődési Házban (Tinódi Ház Nonprofit Kft) és nagy lelkesedéssel fedeztük fel Bikalon az élménybirtokot.

A rendszeres szakorvosi konzultációk nagy segítséget nyújtanak a dilemmák átbeszélésében, megerősítést, útmutatást kapunk elakadásaink során.

Szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás

A közösségi ellátás Dombóvár, Lápafő, Várong, Szakcs és a Dombóvárhoz közigazgatásilag tartozó pusztákon élőknek áll a rendelkezésére

A szenvedélybetegek és családtagjaik számára nyújtott hatékony segítség egyrészt a pszichoedukáció, az ártalomcsökkentés, illetve újabb tapasztalataink szerint a családtagok megsegítése. Ameddig egy szenvedélybeteg nem jut el egy olyan önreflektív szintre, hogy beismerje, zavarja, problémának tartsa a szerhasználatot, addig hatékony farmakoterápiás illetve rehabilitációs segítséget nyújtani nem tudunk. Amennyiben megszületik a belső elhatározás, a motiváció belsővé válik, onnantól kezdve indulhat meg egy olyan gondozási folyamat, amelyben felkészítjük a rehabilitációs útra (kórházi kezelés, rehabilitációs intézmény választása).

Amíg ez a határozott belső döntés nem születik meg, addig a családtagokkal tudunk külön és egyben a drogfogyasztóval is dolgozni, mediálni, feladatunk az ártalomcsökkentés, ne legyen szerváltás, visszaesés egy már „tisztá” addiktológiai betegnél, illetve, ha megtörténik, akkor bizalommal tudjon hozzánk fordulni, hogy ismét a segítségére lehessünk.

Életmódbeli tanácsadás, betegségtudat kialakítása, visszaesések számának csökkentése a fő feladatunk, miközben igyekszünk preventív munkát is végezni a családtagok illetve közvetlen lakókörnyezet bevonásával.

A közösségi ellátás Dombóvár, Lápafő, Várong, Szakcs és a Dombóvárhoz közigazgatásilag tartozó pusztákon élőknek áll a rendelkezésére.

A 2017-es évben 11 fő került ki az ellátásból különböző okok miatt, pl. elköltözés, elhalálozás, intézményi elhelyezés, együtt működés hiánya miatt. Új ügyfélként 7 fő került a szenvedélybetegek közösségi ellátásába.

Az 55 fő ellátottból 40 fő dombóvári lakos, Lápafőn 2 fő veszi igénybe a szolgáltatást, 13 fő a Dombóvárhoz közigazgatásilag tartozó pusztákon él, Szilfáson 1 fő, Szarvasdon 7 fő, Mászlonyban 5 fő.

1. A jelentési időszakban a gondozási órák száma összesen: 1762,666 óra (105760 perc)
2. A jelentési időszakban az egy gondozónőre jutó órák száma: 881,333 óra (52,880perc)
3. A jelentési időszakban az ellátását igénybe vevők száma BNO kódok alapján:
 - a. BNO F 1020 27, 5 fő (34 fő)
 - b. BNO F 1320 4,2 fő (5 fő)
 - c. BNO F 1720 11, 49 fő (13 fő)
 - d. BNO F 1920 0, 238 fő (3 fő)

Összesen: A feladatmutató szerint az átlaglétszám 43,209 fő . A jelentési időszakban az ellátást igénybe vevők száma összesen 55 fő.

Ellátottaink közül 5 fő közfoglalkoztatott, 1 fő nyugdíj mellett dolgozott, 4 fő rehabilitációs foglalkoztatásban részesült, 6 fő alkalmi munkával egészítette ki alacsony jövedelmét.

A közösségi ellátás kiemelt feladata, hogy lehetőséget biztosítson a szabadidő hasznos, tartalmas eltöltésére. Zárt kiscsoportos foglalkozások tették lehetővé, hogy ellátottaink megoszthassák egymással nehézségeiket, örömeiket és a felmerülő aktuális problémákat egyénileg tudtuk kezelni. Az aktuális ünnepek lehetőséget adtak a kreatív foglalkozásokra (farsang, húsvét, karácsony), ezen kívül megünnepeltük a születésnapokat, közösen megnéztük a Kincsem c. filmet a Művelődési Házban (Tinódi Ház Nonprofit Kft) és nagy lelkesedéssel fedeztük fel Bikalon az élménybirtokot.

A rendszeres szakorvosi konzultációk nagy segítséget nyújtanak a dilemmák átbeszélésében, megerősítést, útmutatást kapunk elakadásaink során.

Támogató Szolgálat

A támogató szolgálat a fogyatékkal élő személyek önálló életvitelének megkönnyítése érdekében működtetett szolgáltatás. Célja, a súlyos fogyatékos személyek életvitelének segítése, a lakáson kívüli (köz)szolgáltatások elérésének segítségével és a lakáson belüli speciális

segítség nyújtásával, a fogyatékkal élők kapcsolatainak erősítése, a társadalmi integráció erősítése.

Mindezek megvalósítása érdekében fontos feladat az alapvető szükségletek eléréséhez a szállító szolgálat, és a személyi segítő szolgáltatás működtetése. Ezen segítő formák feladata, az egészségügyi – szociális ellátásokhoz való hozzájutás támogatása, információ nyújtása, tájékoztatás, ügyintézés, tanácsadás, kapcsolatok javítása., a szabadidős tevékenység támogatása, gondozási-ápolási tevékenységek elvégzése, felügyelet biztosítása, háztartási segítségnyújtás.

Ellátási területünk: Dombóvár, Lápafő, Szakcs, és Várong,

Személyi feltételek: 1 fő szakmai vezető,
1 fő gépkocsivezető,
2 fő személyi segítő

A szükséges alap, és speciális végzettséggel minden munkatárs rendelkezik.

Vállalt szakmai tevékenységünk számokban: (éves vállalt feladatmutató: szállítás: 1803 FE személyi segítés, melyben a szállítással egybekötött személyi segítés aránya nem lehet több 50 %-nál: 1 397 FE **Összesen: 3200 FE**)

Igénybe vevők száma az év folyamán: (megállapodással rendelkezők)	33 fő
(Szociálisan nem rászorult:	4 fő)
Szociálisan rászorult:	29 fő
Fogyatékoságuk szerinti megosztás:	
Mozgásszervi:	18 fő
Értelmi:	7 fő
Halmazottan fogyatékos:	1 fő
Autista:	3 fő

Teljesített szakmai tevékenységünk számokban: 3 482,3980 FE

Szállítás, a teljesítménybe beszámítható FE : 1 678,8980

Szállítással egybekötött személyi segítés FE : 800,7500

Személyi segítés: FE : 1002,7500

Szállító szolgáltatásunkat 5 fő kivételével minden ellátottunk igénybe vette az elmúlt év folyamán. Rendszeresen jár a mi segítségünkkel munkába, illetve oktatási intézménybe 13 fő, és az orvosi vizsgálatokra, felülvizsgálatokra, áruházi vásárlásokra való eljutásban való igénybevétel is jelentős. Gépkocsink nemcsak Dombóváron szállította az arra rászorultakat, hanem többször Pécsen, és Szekszárdon is járt.

A személyi segítés, illetve a szállítással egybekötött személyi segítés szolgáltatásunkat 26 fő vette igénybe. Jellemzően a felügyelet biztosítását, a háztartásban való segítségnyújtást, a vásárlást, gyógyszerek felírását, kiváltását, gondozási tevékenységekben való részvételt, illetve a szállítás közbeni kíséretet kérték.

A támogató szolgálat speciálisan felszerelt gépkocsiját 4 fő nem szociálisan rászorult ellátott is igénybe veszi megállapodás alapján. Ők állapotukból adódóan más gépjárművel nem tudnának közlekedni, így szolgáltatásunk nagyban segíti életüket.

Intézményünk a szabad kapacitás terhére szállítja még az idősek otthonában élő kerekesszékes időseket is, mert csak a mi gépkocsink alkalmas erre a fajta speciális szállítási formára.

A 2017-es évben is folytatódott a 2016-os évtől kezdődő normatív finanszírozás, s a múlt évben vállalt teljesítménymutató ez évben is a mérvadó., azaz 3200 FE. A feladategységekre elszámolható központi támogatás összege továbbra is 1800 Ft.

A fentebb megjelenített szakmai tevékenységünk a számok tükrében mutatja, hogy a vállalt feladategységeket kis mértékben túl is teljesítettük, viszont a szállítással teljesített vállalkásunk elmarad a tervezettől.

Ennek több oka is volt. A szállításért fizetendő viszonylag magas térítési díjat négy ügyfelünk nehezen fizette ki, ezért az év második felében nem velünk oldották meg az utazásukat. Közülük egy ügyfél magasabb térítési díj elmaradással is rendelkezik, s az ellátást is lemondta. Ennek behajtására tettünk lépéseket.

Ez évben Pécsen, és Budapesten is részt vettünk szakmai műhelyen, ahol segítséget kaptunk a felmerülő problémák megoldására, illetve tájékoztattak bennünket a 2018 évben bekövetkező változásokról. Nagyon sok kérdés felmerült, s sajnos sok, válasz nélkül is maradt.

Továbbra is figyeltünk a KENYSZI, és a TEVADMIN rendszerekben való napi jelentésekre. A TEVADMIN ugyan nem kötelező nyilvántartás, teszt verzióban működik, de nekünk is segítséget nyújt az eredményeink folyamatos figyelésében. Naponta jelentettük a teljesített kilométereket, és a személyi segítségre fordított perceket.

Ebben az évben kilenc új igény érkezett a szolgáltatásra, illetve öt ellátottunkkal szűnt meg a megállapodás különböző okok miatt. Bentlakásos intézménybe költözött három fő, egy fő meghalt, egy család pedig nem kéri tovább a szolgáltatást, mert a térítési díj fizetését nem akarják megoldani.

Nagy örömünkre szolgált, hogy a speciális elektromos lépcsőjárónk mindennapos használatára is volt kérés. A második emeletről kellett megoldani a le - föl szállítást.

Láthattuk azt, hogy minden probléma nélkül meg tudjuk oldani a kerekesszékesek lépcsőn való közlekedését.

A lépcsőjáró kifogástalanul működött, és az ellátottunkban sem voltak félelemérzések az emeletre való le, és fel jutáskor.

Ebben az évben is, mint az előzőben, beadtuk a Támogató szolgálatokra kiírt fejlesztési pályázatra az anyagunkat, melyben gépkocsira lehetett pályázni. Sajnos a pozitív döntés, nem a mi intézményünket jelölte meg nyertesnek. Pedig nagyon nagy szükség lenne egy jobb műszaki állapotú gépkocsira. Félő, hogy hosszabb időre meg kell majd állni a szállítási szolgáltatásnak az elromlott gépkocsi javítása, illetve a magas szerelési költségek kifizetése miatt.

Ebben az évben is folyamatosan is próbálunk minden lehetőséget kihasználni arra, hogy minél többen kapjanak tájékoztatást szolgálatunkról, hogy egyre több fogyatékkal élő embernek tudjunk segíteni a mindennapokban, a rájuk váró akadályok leküzdésében. (Plakátok, szóróanyagok, internetes felületek)

Biztos Kezdet Gyerekház

A Gyerekház megfelelő légkört, emberi és tárgyi környezetet biztosít a gyermekek fejlődéséhez. A tevékenységben a szülők is részt vesznek, ennek során ők is fejlődnek, és folyamatosan erősödik a szülői kompetenciájuk. Kézműves foglalkozások: A gyerekeknek minden nap van lehetőségük a kézműves tevékenységre. A játékteremben az általuk is elérhető polcokon találják pl. a házilag készült gyurmát, színes ceruzákat, filctollakat, zsírkretákat, papírokat, így az ezekkel való játékot maguk is kezdeményezhetik. De ezek mellett lehetőségük van festésre, vágásra, ragasztásra is. A spontán kezdeményezések mellett a gyerekház munkatársai az évszakokhoz illetve az ünnepkörökhöz kapcsolódó kézműves tevékenységeket szerveznek. Az alkotótevékenység során a gyermekek megismerkedhetnek az anyagok és eszközök tulajdonságaival, használatuk módjával. A foglalkozások során többek között fejlődik a gyermekek személyisége, kezűgyessége és fantáziája. Mozgásfejlesztés: A mozgás az értelmi fejlődés alapja. A Gyerekházban a gyermekek számára minden nap biztosítva van az életkorhoz és fejlettségi szinthez igazodó szabad mozgástér és a megfelelő eszközök. Ezáltal fejlődik a gyerekek nagy – és finommozgása. Az eszközök és a játékok motiválhatják őket az aktív mozgásra. A mondókákkal, járművek, állatok hangjával kísért mozgásos tevékenységek

hozzájárulnak a gyermekek beszédképességének, egyensúlyérzékének fejlődéséhez, továbbá a szülő-gyermek kapcsolatok elmélyüléséhez is. A mozgásfejlesztést nagymértékben célozza a mondókás torna foglalkozás, melynek során gyógytestnevelő vezetésével a szülők aktívan is részt vesznek gyermekeik játékos átmozgatásában. Drámafoglalkozás, mese, vers, bábfoglalkozás, zenei nevelés: Novembertől „Kerekítő Mondókás Móka” foglalkozás kerül megrendezésre a drámafoglalkozás helyett. A felsorolt foglalkozások fejlesztik a gyermekek hallását, ritmusérzékét, kreativitását, gondolkodását, fantáziáját. Munkánkat szakember is segíti, aki hetente egy alkalommal látogat el hozzánk és tart foglalkozást a gyerekeknek. A mesélés, mondókázás, éneklés mindennapos tevékenység nálunk, spontán, az adott helyzethez adekvát módon a gyermekek, a szülők vagy a gyerekház munkatársai is kezdeményezhetik. Logopédiai foglalkozás: Munkánkat szakember segíti, aki hetente egy alkalommal látogat el a gyerekházba. A gyerekház munkatársai rendszeresen figyelemmel követik a gyermekek beszédfejlettségi állapotát, abban az esetben, ha a normál fejlődésmentől eltérőt tapasztalnak, ezt jelzik a logopédusnak, aki megfigyeli a gyermekeket. Amennyiben szükséges, egyéni foglalkozást biztosítunk. Csoportos játékaink és foglalkozásaink keretében is van lehetőség a fejlődésre. A foglalkozások célja többek között a megkésett beszéd fejlesztése, beszédindítás, szókincsbővítés vagy beszédértés fejlesztése. Állatasszisztált terápia: Januártól az állatasszisztált terápia napi rendszerességgel jelen van nálunk, ugyanis pszichopedagógus szakemberünk a gyerekház munkatársa lett. Kihhasználva ezt a lehetőséget a gyerekeknek és szüleiknek lehetőségük van elsajátítani a legalapvetőbb állatjóléti ismereteket, ill. a felelős állattartás alapjait. A terápia minden gyermekre ösztönzően hat. Fejlődik mozgáskoordinációjuk és nyelvi kifejezőképességük is. A kutya jelenléte nyugtatóan hat, oldja a stresszt. A két fél között létrejövő kölcsönös elfogadás, bizalom segíti a gyerekek önbizalmának és felelősségtudatának kialakulását, fejlődését. Teakonyha biztosítása, tízórai: A gyerekház mindennap megfelelő minőségű és mennyiségű tízórait biztosít. Igyekszünk az egészséges táplálkozásra ösztönözni a szülőket, és ennek megfelelően alakítani az étrendet, rendszeresen magunk készítette ételeket kínálunk. A szülőkkel együtt is készítünk egészséges ételeket. Az étkezések során a gyerekek gyakorolhatják az önállóságot. A tevékenységek a szülőkkel közösen zajlanak. Ezek egy részébe a gyerekeket is igyekszünk bevonni, hogy ezzel is az óvodai életre készítsük fel őket. Foglalkozásaink és mindennapjaink során egyaránt az a célunk, hogy a szülő együtt játsszon a gyermekkel, könnyen elsajátíthassa az anyanyelvét, fejlődjenek kognitív képességei, finommotorikai készségei és nagymozgása, valamint gazdagodjék érzelmi kapcsolatuk.

A szolgáltatást 1 fő gyerekház vezető, 1 fő gyerekház munkatárs és 4 fő szakember (logopédus, védőnő, gyógytornász, pszichopedagógus) biztosítja.

2017-ben a rendszeresen gyerekházba járó gyerekek száma: 898, ez átlagban 18,7 főt jelent.

A kiadások fedezésére intézményünk minden évben működési támogatást kap.

Családok Átmeneti Otthona

A családok átmeneti otthonában folyó szakmai tevékenység célja:

A családok átmeneti otthona a felnőtt és a gyermek együttes ellátása során:

- Befogadja az életvezetési problémák, vagy más szociális és családi krízis miatt otthontalanná vált, továbbá védelmet kereső szülőt és gyermekét;
- Befogadja a válsághelyzetben lévő bántalmazott, vagy várandós anyát illetve a szülészetéről kikerült anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát, vagy férjét;
- Biztosítja az ellátást igénylő gyermek átmeneti gondozását és befogadja otthontalanná vált szüleit;
- Segítséget nyújt a szülőnek gyermeke szükség szerinti ellátásához, gondozásához, neveléséhez;
- Biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttes lakhatást és a szükség szerinti ellátást;
- A szülőknek az ellátás mellett jogi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget nyújt;
- Közreműködik – a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve – az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében;

A családok átmeneti otthona folyamatos munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, mely befogadja:

- Az otthontalanná vált szülőket és gyermekeiket;
- A krízishelyzetbe került szülőket és gyermekeiket;
- A védelmet kereső szülőket és gyermekeiket;
- A bántalmazott anyát és gyermekét;
- A várandós anyát, illetve szülészetéről kikerült szülőt és gyermekét;
- Valamint a várandós anya kérelmére annak férjét, vagy élettársát;

Az otthon 21 felnőtt és gyermek együttes ellátását biztosítja.

A családok átmeneti otthonába történő bekerülés módja:

- A szülő által írt kérelem alapján, a várólista figyelembe vételével történik

Statisztikai adatok a 2017 – es évben:

2017 – ben a családok átmeneti otthona:

- Összesen **15** családnak biztosított ellátást (Ebből 9 család jogviszonya keletkezett 2016-ban)
- Ebből **16** felnőttet és **30** gyermeket;
- Ebből 4 teljes családot;
- És **8** családot apa nélkül;

Az otthonba kerülés jellemző okai:

A 2017-ben beköltözött 6 családból 3 anya jelentkezett bántalmazás, családon belüli erőszak miatt, a maradék 3 esetben rossz lakhatási körülmények, eladósodás, valamint

az játszott szerepet, hogy a felvételüket kérők nem tudták volna másként megoldani lakhatásukat.

Az intézmény által nyújtott szolgáltatások:

A szülő/k és gyermeke/i számára az otthonban tartózkodás ideje alatt biztosítjuk:

- az együttes lakhatást külön szobában,
- a személyi tisztálkodásra, mosásra, főzésre és étkezésre, éjszakai és nappali tartózkodásra, közösségi együttlétre szolgáló helyiségeket
- szociális, jogi, pszichológiai, mentálhigiénés segítséget, illetve az ezekhez való hozzájutást,
- adományból a gyermekek igényeit kielégítő pékárut,
- a szülő indokolt távolléte alatt gyermekfelügyeletet,
- elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközöket,
- a lakókörnyezet, illetve ruházat tisztántartásához szükséges tisztítószereket, vegyszereket

Az otthonban végzett szakmai munka:

a.) Felnőttekkel folytatott munka:

Az otthonba bekerülő családok egyik közös jellemzője az, hogy - legyen szó akár egyedülálló, akár élettárssal együtt érkező szülőről –nagyon kevés jövedelemmel rendelkeznek. Az esetek túlnyomó részében kizárólag a gyermek/ek után járó juttatásokból (családi pótlék, gyés) kénytelenek eltartani magukat. A hajléktalanná válásuk fő okaként tehát az anyagi forráshiány, ezzel párhuzamosan pedig az jelölhető meg, hogy a meglévő kevéssel képtelenek gazdálkodni. Az otthonban élők munkába állását nagymértékben nehezíti az a tény, hogy legtöbbször nem rendelkeznek semmilyen szakmával. Lakóink egyik lehetősége arra, hogy legális formában egészítsék ki a család jövedelmét, a közmunka vállalása, ez azonban hosszú távra csak egy – egy embernek nyújthat biztonságot.

Azok az anyák, akik élettársukkal költöznek be, valamivel könnyebb helyzetben vannak, mert ha ők nem is, társuk találhat magának munkát. Igaz, hogy ez többnyire a feketepiac keretei között valósul meg, ettől függetlenül többletjövedelmet jelent a család számára.

Az otthon szakemberei a felsorolt tények ismeretében arra ösztönzik a lakókat, hogy tartsanak rendszeres kapcsolatot a munkaügyi központtal és a Város – és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft-vel, továbbá rendszeresen figyeljük a helyi és városkörnyéki újságok álláshirdetéseit, a szóba jöhető állásokról tájékoztatjuk lakóinkat, a jelentkezés folyamatát (telefonálás, önéletrajzírás, stb...) minden eszközünkkel segítjük.

Szakmai tevékenységünk szerves részét képezi a *klasszikus családgondozás*, ami jelenti egyrészt a napi rendszerességgel végzett segítő beszélgetéseket, melyek a lakók érzelmi megerősítését, önismeret fejlesztését, valamint a problémamegoldó képességek

fejlesztését célozzák. Másrészt napi szinten folyik az életvezetési és gyermeknevelési, illetve egyéb területeket érintő tanácsadás és a lakók hivatalos ügyeiben történő segítségnyújtás. Ebben arra törekszünk, hogy fokozatosan egyre önállóbban legyenek képesek rá.

Csoportfoglalkozások alkalmával lehetőség nyílik készségfejlesztésekre, megismerhetővé válnak módszerek a feszültségek levezetésére. A csoportfoglalkozások a lakók igényeinek figyelembevételével kerülnek megszervezésre.

b.) Gyermekkel folytatott munka:

Az otthon 0 - 18 – fiatalabb testvér esetén 21 éves – korig fogad gyermekeket. 2017 – ben 18 éves kor alatt minden korosztály megfordult nálunk.

A családok átmeneti otthonában a személyiségjegyek felmérése, fejlesztése, esetleges defektusok kompenzálása a gyerekekkel végzett munka alapja.

A gyermekek személyiségének fejlesztése speciális módszertani tudást igénylő feladat, ezért ilyen jellegű tevékenységet mélységeiben nem folytathatunk. Ha úgy látjuk, hogy ezen a téren szükség van szakember beavatkozására, az érintett szülőt és gyermeket pszichológushoz irányítjuk.

A magunk részéről azzal tudjuk hatékonyabbá tenni a gyermekekkel foglalkozó szakemberek munkáját, hogy törekszünk a szülő – gyermek kapcsolatok harmonizálására, érzelmi megerősítésére. Ezt az elhúzódó és akut konfliktushelyzetek kezelésével, megoldásával, és a családtagok közötti kommunikáció irányításával, fejlesztésével igyekszünk elérni.

Az idei évben elindítottunk egy zenés/relaxációs foglalkozást a gyermekek részére.

A gyermekek számára napi szinten kézműves foglalkozások lehetőségét, valamint heti/kétheti rendszerességgel szervezett szabadidős programokat (filmvetítés, sorversenyek, vetélkedők) tudunk biztosítani.

c.) Szabadidős tevékenységek:

A gyermekek számára napi szinten kézműves foglalkozások lehetőségét, valamint heti/kétheti rendszerességgel szervezett szabadidős programokat (filmvetítés, sorversenyek, vetélkedők) tudunk biztosítani.

A 3 év alatti gyermekek napközbeni foglalkoztatását részben a gondozónők, részben az Induló Pont Gyermekház segítségével és a szülők aktív részvételével oldjuk meg.

d.) Team – munka a családok átmeneti otthonában:

- Az otthon dolgozói havi egy alkalommal munkaértekezletet, esetmegbeszélőt tartanak, mely során az otthonban végzett munkával, valamint a lakókkal kapcsolatban felmerült problémák kerülnek megbeszélésre;

- A lakókkal a lakógyűlésen beszéljük meg az aktuális dolgokat, problémákat. A lakók közösséget is érintő problémáit az érdekképviselői fórum tagjai közvetítik az otthon dolgozói felé.

e.) Kiköltözés:

Saját tulajdonú ingatlanba 2017 – ben egyetlen lakónk sem költözött ki, sajnos erre a jövőben sem lehet számítani.

A lakók az otthonból kikerülve a következőképpen oldják meg lakhatásukat:

- Önkormányzati bérlakást utalnak ki részükre (nagyon ritkán fordul elő).
- Viszonylag olcsón fenntartható albérletet találnak.
- A lakhatás megoldása érdekében visszatérnek rosszul működő élettársi/házastársi kapcsolatukhoz.
- Rokonokhoz, barátokhoz költöznek.

Dombóvár, 2017. február 28.

Horváthné Gyánó Bernadett
intézményvezető